

यशवंत पंचायत राज अभियान २०१३ - २०१४
राज्यातील अत्युत्कृष्ट जिल्हा परिषदा,
पंचायत समित्या व ग्रामपंचायतींसाठी
पुरस्कार योजना

महाराष्ट्र शासन
ग्राम विकास विभाग

शासन निर्णय क्रमांक: झेडपीए २०१३/प्र.क्र. १४३/पंरा-१.

बाधकाम भवन, २५, मझबान पथ, फोर्ट, मुंबई - ४००००१.

तारीख: २३ सप्टेंबर, २०१३

वाचा -

शासन निर्णय क्रमांक: झेडपीए २०१२/प्र.क्र.११२/पंरा-१, दिनांक १५ सप्टेंबर, २०१२.

प्रस्तावना -

ग्रामीण महाराष्ट्राच्या विकासामध्ये पंचायत राज संस्थांचे योगदान मोठे आहे. राज्यामधील विकासाच्या सर्व योजना पंचायत राज संस्थांमार्फत राबविल्या जातात. तेव्हा पंचायत राज संस्थांच्या कामगिरीनुसार त्यांना प्रोत्साहित करून त्यांची कार्यसंस्कृती वाढविणे आवश्यक आहे. यासाठी राज्यात पंचायत राज संस्थांमधून प्रशासकीय व्यवस्थापन व विकास कार्यात उत्कृष्ट काम करणा-या जिल्हा परिषदा, पंचायत समित्या व ग्रामपंचायतीसाठी सन २००५-२००६ या आर्थिक वर्षापासून विभाग व राज्य अशा दोन्ही स्तरांवर यशवंत पंचायत राज अभियान पुरस्कार योजना सुरु करण्यात आली आहे.

पंचायत राज मंत्रालय, भारत सरकार यांनी पंचायत राज व्यवस्थेच्या सक्षमीकरणासाठी काम करणाऱ्या राज्यांना तसेच राज्यातील पंचायत राज संस्थांना प्रोत्साहन देण्यासाठी सन २०११-१२ या वर्षापासून " पंचायत सबलीकरण व उत्तरदायित्व योजना" (PEAIS) सुरु केली आहे. केंद्र शासनाने १२ व्या पंचवार्षिक योजनेत राबवित असेलेल्या राजीव गांधी पंचायत सशक्तीकरण अभियानात या योजनेचा समावेश केला आहे. ग्राम विकास विभागाने सुरु केलेली यशवंत पंचायत राज अभियान व केंद्र शासनाने सुरु केलेली " पंचायत सबलीकरण व उत्तरदायित्व प्रोत्साहन योजना" यांचा उद्देश एकच असल्याने या दोन्ही योजना सन २०११-१२ या वर्षापासून एकत्रितपणे राबविण्यात येत आहेत. राज्यात प्रथम येणारी जिल्हा परिषद, पहिल्या दोन पंचायत समित्या (त्यापैकी एक अनुसूचित क्षेत्रातील), व प्रथम १४ ग्रामपंचायती (त्यापैकी पहिल्या दोन ग्रामपंचायती अनुसूचित क्षेत्रातील) व प्रत्येक विभागातून पहिल्या आलेल्या दोन ग्रामपंचायती (एकूण -१२) राष्ट्रीय पातळीवर अनुदान मिळण्यास पात्र ठरतील.

शासन निर्णय -

राज्यातील पंचायत राज संस्थांमधील प्रशासकीय व्यवस्थापन व विकास कार्यात उत्कृष्ट काम करणाऱ्या जिल्हा परिषदा, पंचायत समित्या व ग्रामपंचायतींसाठी सन २००५-२००६ या आर्थिक वर्षापासून विभाग व राज्यस्तर अशा दोन्ही स्तरांवर यशवंत पंचायत राज अभियान पुरस्कार योजना सुरु करण्यात आली आहे.

पंचायत राज संस्थांची पुरस्कारासाठी निवड करताना पुरस्काराचे स्वरूप, पुरस्कारासाठी पात्र संस्था, पुरस्कारासाठी विविध स्तरावर विचारात घ्यावयाच्या बाबी व मूल्यांकन पद्धती खालीलप्रमाणे निश्चित करण्यात येत आहेत.

पुरस्काराचे स्वरूप : राज्यातील अत्युत्कृष्ट तीन जिल्हा परिषदा, तीन पंचायत समित्या व तीन ग्रामपंचायतींना राज्यस्तरावर तसेच तीन पंचायत समित्या व तीन ग्रामपंचायतींना विभागस्तरावर खालील प्रमाणे पुरस्कार देण्यात येतील.

अ) राज्यस्तर पुरस्कार :

जिल्हा परिषदा :-	१. प्रथम पारितोषिक -	रु. २५,००,०००/- रोख रक्कम स्मृतीचिह्न व प्रमाणपत्र
	२. द्वितीय पारितोषिक -	रु. १५,००,०००/- रोख रक्कम स्मृतीचिह्न व प्रमाणपत्र
	३. तृतीय पारितोषिक -	रु. १०,००,०००/- रोख रक्कम स्मृतीचिह्न व प्रमाणपत्र
पंचायत समिती :-	१. प्रथम पारितोषिक -	रु. १५,००,०००/- रोख रक्कम स्मृतीचिह्न व प्रमाणपत्र
	२. द्वितीय पारितोषिक-	रु. १२,००,०००/- रोख रक्कम स्मृतीचिह्न व प्रमाणपत्र
	३. तृतीय पारितोषिक-	रु. १०,००,०००/- रोख रक्कम स्मृतीचिह्न व प्रमाणपत्र
ग्रामपंचायती :-	१. प्रथम पारितोषिक -	रु.७,००,०००/- रोख रक्कम स्मृतीचिह्न व प्रमाणपत्र
	२. द्वितीय पारितोषिक -	रु.५,००,०००/- रोख रक्कम स्मृतीचिह्न व प्रमाणपत्र
	३. तृतीय पारितोषिक -	रु.३,००,०००/- रोख रक्कम स्मृतीचिह्न व प्रमाणपत्र

ब) विभागस्तर पुरस्कार :

पंचायत समिती :-	१. प्रथम पारितोषिक -	रु. १०,००,०००/- रोख रक्कम स्मृतीचिह्न व प्रमाणपत्र
	२. द्वितीय पारितोषिक-	रु. ७,००,०००/- रोख रक्कम स्मृतीचिह्न व प्रमाणपत्र
	३. तृतीय पारितोषिक-	रु. ५,००,०००/- रोख रक्कम स्मृतीचिह्न व प्रमाणपत्र

ग्रामपंचायती :-	१. प्रथम पारितोषिक -	रु.३,००,०००/- रोख रक्कम स्मृतीचिह व प्रमाणपत्र
	२. द्वितीय पारितोषिक -	रु.२,००,०००/- रोख रक्कम स्मृतीचिह व प्रमाणपत्र
	३. तृतीय पारितोषिक -	रु.१,००,०००/- रोख रक्कम स्मृतीचिह व प्रमाणपत्र

वर नमूद केल्याप्रमाणे जिल्हा परिषदा, पंचायत समित्या व ग्रामपंचायती यांना देण्यात येणाऱ्या पारितोषिकांची एकूण रक्कम रु.२७०.०० लक्ष व पुरस्कार वितरणाच्या कार्यक्रमासाठी रु. २१.०० लक्ष असे एकूण रु. २९१.०० लक्ष ची तरतूद सन २०१३-२०१४ च्या अर्थसंकल्पीय अंदाजपत्रकात करण्यात आली आहे. विभागस्तरावर पहिले पारितोषिक मिळवणाऱ्या त्या विभागातील फक्त एकच ग्रामपंचायत आणि पंचायत समिती तसेच विभागातून प्रथम आलेली एकच जिल्हा परिषद राज्यस्तरावर होणाऱ्या स्पर्धेसाठी पात्र राहतील.

राष्ट्रीय स्तरावरील पंचायत सबलीकरण व उत्तरदायित्व प्रोत्साहन योजना :-

राज्यात पहिली येणारी जिल्हा परिषद, दोन पंचायत समित्या (त्यापैकी एक अनुसूचित क्षेत्रातील पंचायत समिती) आणि पहिल्या १४ ग्रामपंचायती पैकी प्रत्येक विभागातून २ ग्रामपंचायती व अनुसूचित क्षेत्रातील ग्रामपंचायतीमधून २ ग्रामपंचायतीची निवड करण्यात येईल. या पंचायत राज संस्थांची शिफारस राष्ट्रीय स्तरावरील पंचायत सबलीकरण व उत्तरदायित्व प्रोत्साहन योजनेतील पारितोषिक मिळण्यासाठी करण्यात येईल. पंचायत समित्यांची नावे पाठविताना एक पंचायत समिती राज्यात सर्वप्रथम आलेली व दुसरी अनुसूचित क्षेत्रातील पंचायत समित्यात पहिली आलेली अशी पाठविण्यात येईल.

ग्रामपंचायती (परिशिष्ट-अ), पंचायत समिती (परिशिष्ट-ब) व जिल्हा परिषदा (परिशिष्ट-क) याप्रमाणे मूल्यमापनाचे निकष व मुद्दे यांच्या प्रती सोबत जोडल्या आहेत. तसेच तालुका, जिल्हा, विभाग व राज्यस्तरीय समितीकडून करण्यात येणाऱ्या कार्यवाहीचे स्वरूप जोडले आहे.

पारितोषिक निवड समिती :-

तालुका स्तर : तालुकास्तरीय पारितोषिक निवड समितीची संरचना पुढीलप्रमाणे असेल.

१.	गट विकास अधिकारी	अध्यक्ष
२.	बाल विकास प्रकल्प अधिकारी	सह अध्यक्ष
३.	गट शिक्षण अधिकारी	सदस्य
४.	तालुका आरोग्य अधिकारी	सदस्य
५.	उप अभियंता (पाणी पुरवठा)	सदस्य
६.	उप अभियंता (बांधकाम)	सदस्य
७.	कक्ष अधिकारी / सहाय्यक गट विकास अधिकारी	सदस्य सचिव

जिल्हा स्तर : जिल्हास्तरीय पारितोषिक निवड समितीची संरचना पुढीलप्रमाणे असेल.

१.	मुख्य कार्यकारी अधिकारी, जिल्हा परिषद	अध्यक्ष
२.	अतिरिक्त मुख्य कार्यकारी अधिकारी	सह अध्यक्ष
३.	प्रकल्प संचालक, जिल्हा ग्रामीण विकास यंत्रणा	सदस्य
४.	उप मुख्य कार्यकारी अधिकारी (पंचायत)	सदस्य
५.	उप मुख्य कार्यकारी अधिकारी (महिला व बालकल्याण)	सदस्य
६.	जिल्हा आरोग्य अधिकारी	सदस्य
७.	शिक्षणाधिकारी (प्राथमिक)	सदस्य
८.	उप मुख्य कार्यकारी अधिकारी (प्रशासन)	सदस्य सचिव

जिल्हा स्तरावरील पारितोषिक निवड समिती जिल्ह्यातील सर्व ग्रामपंचायतीच्या व पंचायत समित्यांच्या सन २०१२-२०१३ या वर्षातील कामकाज व प्रगतीबाबत विहित मूल्यांकन पद्धतीनुसार ग्रामपंचायतींची प्रथम, द्वितीय व तृतीय व पंचायत समित्यांची प्रथम, द्वितीय व तृतीय याप्रमाणे निवड करून निवडीच्या समर्थनार्थ अहवालासह विभाग स्तरावरील पारितोषिक निवड समितीकडे प्रस्ताव पाठवेल. तसेच जिल्हा परिषदेच्या कामकाजाबाबत परिपूर्ण व बिनचूक अहवाल विभागीय आयुक्त कार्यालयास सादर करतील.

विभाग स्तर : विभागस्तरीय पारितोषिक निवड समितीची संरचना पुढीलप्रमाणे असेल.

१.	विभागीय आयुक्त	अध्यक्ष
२.	उपआयुक्त (आस्था)	सदस्य
३.	उपसंचालक (आरोग्य)	सदस्य
४.	उपसंचालक (शिक्षण)	सदस्य
५.	उप संचालक (महिला व बालकल्याण)	सदस्य
६.	प्राचार्य, प्रशिक्षण केंद्र	सदस्य
७.	उप संचालक (सामाजिक न्याय)	सदस्य
८.	उप आयुक्त (विकास)	सदस्य सचिव

विभाग स्तरावरील पारितोषिक निवड समिती विभागातील सर्व जिल्हास्तरीय पारितोषिक निवड समित्यांकडून प्राप्त झालेल्या निवड प्रस्तावावर अभ्यास करील व जिल्हा समितीने निवडलेल्या ग्रामपंचायती व पंचायत समित्यांमधून विभागातून प्रथम, द्वितीय व तृतीय पुरस्कारासाठी तीन ग्रामपंचायती व तीन पंचायत समित्यांची शिफारस राज्यस्तरीय समितीकडे करेल. त्याचप्रमाणे विभागातील सर्व जिल्हा परिषदांच्या कामकाज व प्रगतीबाबत विहित मूल्यांकन पद्धतीनुसार प्रथम

क्रमांकाच्या जिल्हा परिषदेची निवड करून निवडीच्या समर्थनार्थ सविस्तर अहवालासह राज्यस्तरावरील पारितोषिक निवड समितीकडे प्रस्तावित करील.

राज्यस्तर : राज्यस्तरीय पारितोषिक निवड समितीची संरचना पुढीलप्रमाणे असेल.

१.	प्रधान सचिव (ग्राम विकास)	अध्यक्ष
२.	प्रधान सचिव (जलसंधारण)	सह अध्यक्ष
३.	उप सचिव (पाणी पुरवठा व स्वच्छता)	सदस्य
४.	उप सचिव (संग्राम कक्ष)	सदस्य
५.	उप सचिव (माहिती व तंत्रज्ञान) सामान्य प्रशासन विभाग	सदस्य
६.	उप सचिव (सार्वजनिक आरोग्य)	सदस्य
७.	मुख्य कार्यकारी अधिकारी, महाराष्ट्र राज्य, राष्ट्रीय ग्रामीण जीवन्नोत्ती अभियान	सदस्य
८.	प्रकल्प संचालक (प्राथमिक शिक्षण परिषद)	सदस्य
९.	उप सचिव (पंचायत राज)	सदस्य सचिव

पंचायत राज संस्था मूल्यमापनासाठी सूचना :

- १) पंचायत राज संस्थेचे मूल्यमापन सन २०१२-२०१३ या वर्षातील उद्दिष्ट व साध्याच्या आधारावर करावयाचे आहे.
- २) ग्रामपंचायत, पंचायत समिती व जिल्हा परिषद यांच्या मूल्यमापनासाठी एकूण १०० गुण आहेत.
- ३) मूल्यमापन करताना बहुतांश मुद्यांमध्ये संबंधित योजोतील कामाच्या प्रगतीच्या टक्केवारीच्या स्वरूपात गुण देणे अपेक्षित आहे. या अनुषंगाने वस्तुनिष्ठ पद्धतीने त्या मुद्याला गुण देय ठरतील.
- ४) काही मुद्यांसाठी विहित केलेल्या कमाल गुणांपैकी त्या योजनेतील साध्याच्या टक्केवारीच्या प्रमाणातच गुण अनुज्ञेय राहतील.
- ५) काही मुद्यांबाबत "होय" या स्वरूपात माहिती अपेक्षित आहे. अशा मुद्यांबाबत संबंधित ग्रामपंचायत, पंचायत समिती व जिल्हा परिषद यांचे उत्तर "नाही" असल्यास या मुद्यांसाठी शुन्य गुण मिळतील.
- ६) काही मुद्यांबाबत "नाही" या स्वरूपात माहिती अपेक्षित आहे. अशा मुद्यांबाबत संबंधित ग्रामपंचायत, पंचायत समिती व जिल्हा परिषद यांचे उत्तर "होय" असल्यास या मुद्यांसाठी शुन्य गुण मिळतील. याबाबत कोणतेही तारतम्य (Discretion) वापरावयाचे नाही.
- ७) पारितोषिक निवड समिती व पडताळणी समितीने तपासणी केल्यानंतर १०% आणि १०% पेक्षा जास्त गुण कमी झाल्यास ती पंचायत राज संस्था या योजनेच्या बक्षीसासाठी पात्र राहणार नाही.

- ८) ग्रामपंचायतीने प्रस्ताव दिनांक २ ऑक्टोबर, २०१३ च्या ग्रामसभेपुढे ठेवून प्रस्तावास ग्रामसभेची शिफारस घ्यावी. तसेच पंचायत समितीने पंचायत समितीची व जिल्हा परिषदेने जिल्हा परिषदेची शिफारस घ्यावी.

संदर्भाधीन शासन निर्णयातील सूचनांनुसार तालुकास्तरावरून प्रस्ताव जिल्हास्तर समितीकडे व जिल्हा स्तरावरून प्रस्ताव विभागस्तर समितीकडे व त्यानंतर राज्यस्तरावर विहित केलेल्या कालमर्यादेत पाठवणे आवश्यक आहे.

बक्षिस योजनेसाठी पंचायत राज संस्था निवडीचे प्रस्ताव पाठविण्यासाठी कालमर्यादा

अ.क्र.	पंचायत राज संस्था	मूल्यमापन करणारी संस्था	मूल्यमापन/निवड प्रस्ताव जिल्हा परिषदेकडे सादर करण्याची अंतिम तारीख	जिल्हा परिषदेने मूल्यमापन/ निवड प्रस्ताव विभागीय आयुक्तांकडे सादर करण्याची अंतिम तारीख	मूल्यमापन/निवड प्रस्ताव विभागीय आयुक्तांनी राज्य शासनाकडे सादर करण्याची अंतिम तारीख
१	ग्रामपंचायत	पंचायत समिती	१० ऑक्टोबर	३१ ऑक्टोबर	३० नोव्हेंबर
२	पंचायत समिती	जिल्हा परिषद	१० ऑक्टोबर	३१ ऑक्टोबर	३० नोव्हेंबर
३	जिल्हा परिषद	विभागीय आयुक्त		३१ ऑक्टोबर	३० नोव्हेंबर

ग्रामपंचायत, पंचायत समिती व जिल्हा परिषद या सर्व स्तरांवरून मूल्यमापनाचे अहवाल कालमर्यादेचे भान ठेवून विभागीय आयुक्तांमार्फत राज्य शासनास सादर होतील याची जबाबदारी उप आयुक्त (विकास) यांची वैयक्तिकरीत्या राहिल. उप आयुक्त (विकास) यांनी याबाबत मुख्य कार्यकारी अधिकारी, जिल्हा परिषद यांच्याशी समन्वय ठेवून कार्यवाही करावयाची आहे. वैशिष्ट्यपूर्ण कामाची टिप्पणी पाठविणे :

जिल्हयातील प्रथम क्रमांकासाठी प्राप्त ठरलेल्या ग्रामपंचायत, पंचायत समिती यांच्या संदर्भात संस्थेची प्राथमिक माहिती व वैशिष्ट्यपूर्ण कामाची संक्षिप्त टिप्पणी तयार करून मुख्य कार्यकारी अधिकारी यांनी निवडक छायाचित्रासह विभागीय आयुक्तांकडे पाठवावी. विभागीय आयुक्तांनी विभागीय स्तरावरील बक्षिस पात्र ग्रामपंचायती, पंचायत समित्या व विभागातून प्रथमतः आलेली जिल्हा परिषद या पंचायत राज संस्थांची प्राथमिक माहिती व वैशिष्ट्यपूर्ण कामाची संक्षिप्त टिप्पणी राज्य शासनाकडे पाठवावी. या माहितीच्या आधारे बक्षिस वितरण समारंभाच्यावेळी संबंधित संस्थेच्या कामाबाबत चित्रफीतीच्या सहाय्याने माहिती देणे सुलभ होईल.

पंचायत राज संस्थांची प्रतवारी निश्चित करणे :-

तालुकास्तरीय पारितोषिक निवड समितीने तालुक्यातील ग्रामपंचायतींचे, जिल्हास्तरीय पारितोषिक निवड समितीने पंचायत समित्यांचे व विभागस्तरीय पारितोषिक निवड समितीने जिल्हा परिषदांचे कामकाज व प्रगती यांचे विहित पद्धतीने मूल्यांकन करून राज्यस्तरीय निवड समितीस पाठविलेल्या अहवालावरून त्यांना मिळालेल्या गुणांनुसार खालील प्रमाणे प्रतवारी करण्यात येईल.

गुण	श्रेणी
१. ७५ पेक्षा अधिक गुण	अ +
२. ६० ते ७५ गुण	अ
३. ५० ते ६० पेक्षा कमी गुण	ब
४. ५० पेक्षा कमी गुण	क

वरील प्रमाणे केलेल्या प्रतवारीमुळे पंचायत राज संस्थांना आपण कोणत्या प्रतवारीमध्ये आहोत हे समजल्याने पुढील वर्षी त्यांनी प्रतवारीमध्ये प्रगती करण्यासाठी प्रयत्न करावेत. जिल्हा परिषदेने पहिल्या तीन ग्रामपंचायती व पहिल्या दोन पंचायत समित्या यांना प्रशस्तीपत्रक देऊन जिल्हास्तरावर गौरव करावा. तसेच वरील प्रतवारीचे प्रशस्तीपत्र सर्व ग्रामपंचायतींना देण्यात यावे.

ग्रामपंचायतींवर विशेष लक्ष देण्याबाबत सूचना :-

ग्रामपंचायतींच्या मूल्यमापनाबाबतचे परिशिष्ट “अ” मधील खालील दर्शविण्यात आलेल्या बाबींमध्ये येणाऱ्या ग्रामपंचायतींवर “विशेष लक्ष” देण्यात यावे.

१. ५०% पेक्षा कमी करवसूली करणाऱ्या ग्रामपंचायती.
२. ग्रामपंचायतींच्या वर्षातील सर्व ग्रामसभांना कोरम नसणे.
३. ग्रामपंचायतींना पावसाळ्यापूर्वी व पावसाळ्यानंतर पाणी शुद्धीकरणाचे मूल्यमापनात लाल कार्ड मिळणे.
४. ग्रामपंचायतींनी मागासवर्गीय कल्याणावर १००% खर्च न करणे.
५. ग्रामपंचायतीमधील ५०% पेक्षा कमी कुटूंबानी शौचालयाचा वापर करणे.
६. फेर आकारणी न करणाऱ्या ग्रामपंचायती

२. वरील “विशेष लक्ष ” मुद्द्यांत समाविष्ट असणाऱ्या ग्रामपंचायती या योजनेअंतर्गत कोणत्याही स्तरावर पुरस्कारासाठी पात्र राहणार नाहीत. गट विकास अधिकारी यांनी “विशेष लक्ष” केंद्रीत करावयाच्या ग्रामपंचायतींची स्वतंत्र यादी तयार करावी व या ग्रामपंचायतींवर विशेष लक्ष केंद्रीत करून या मुद्द्यांवर सुधारणा करण्याबाबत मार्गदर्शन करावे. मुख्य कार्यकारी अधिकारी, जिल्हा परिषद यांनी वरील मुद्द्यांत समाविष्ट असणाऱ्या आपल्या जिल्ह्यातील ग्रामपंचायतींची नावे शासनाकडे सादर करावीत.

अहवालाची क्षेत्रीय तपासणी

अ) विभागस्तर मूल्यमापन समिती :-

विभागस्तर मूल्यमापन समितीने क्षेत्रीय भेटी देऊन त्यांच्या विभागात गुणानुक्रमाने क्रमवारीसाठी पात्र ठरलेल्या ग्रामपंचायती, पंचायत समित्या व जिल्हा परिषदा यांच्या अहवालातील माहितीची प्रत्यक्ष खात्री करावी. यानुसार विभागीय समिती ही ग्रामपंचायत, पंचायत समिती व जिल्हा परिषद यांच्या अहवालाची प्रत्यक्ष भेटी देऊन खात्री करील. विभागीय पडताळणी समितीने विभागातील सर्व जिल्हा परिषदा, पहिल्या आलेल्या ९ पंचायत समित्या व पहिल्या आलेल्या ९ ग्रामपंचायती यांची तपासणी करावी. विभागस्तर समितीने विभागातील पहिली आलेली जिल्हा परिषद, प्रथम, द्वितीय व तृतीय क्रमांकाची पंचायत समिती व ग्रामपंचायतींची नावे तसेच विभागातील सर्व ग्रामपंचायत, पंचायत समिती व जिल्हा परिषद यांची गुणानुक्रमाची यादी तसेच त्यांची प्रतवारी राज्यस्तरीय समितीकडे सादर करावी. अनुसूचित क्षेत्रातील ग्रामपंचायत व पंचायत समिती यांची स्वतंत्र गुणानुक्रमाची यादीही सादर करावी.

ब) राज्यस्तरीय पडताळणी समितीमार्फत तपासणी :-

विभागीय तपासणी समितीच्या अहवालानंतर त्यांची पडताळणी राज्यस्तरीय समितीकडून करण्यात येईल. एकूण ६ जिल्हा परिषदा (प्रत्येक विभागातून पहिली आलेली जिल्हा परिषद), ९ पंचायत समित्या (प्रत्येक विभागातून पहिली आलेली पंचायत समिती अशा एकूण ६ आणि अनुसूचित क्षेत्रातील पहिल्या ३ पंचायत समित्या) आणि ४२ ग्रामपंचायती (प्रत्येक विभागातील पहिल्या ६ ग्रामपंचायती अशा एकूण ३६ ग्रामपंचायती आणि अनुसूचित क्षेत्रातील पहिल्या ६ ग्रामपंचायती) यांची प्रत्यक्ष तपासणी होईल. यासाठी एकूण १० तपासणी पथके तयार करण्यात येतील. प्रत्येक तपासणी पथकात २ सदस्य असतील. एका पंचायत राज संस्थेची तपासणी २ दिवसात पूर्ण करण्यात येईल. या सदस्यांना देण्यात येणारा प्रवास व निवासभत्ता पंचायत राज मंत्रालय, भारत सरकार यांच्या मार्गदर्शक तत्वानुसार देण्यात येईल. तपासणी पथकाच्या सदस्यांना प्रशिक्षण यशदा, पुणे येथे देण्यात येईल. त्याचा खर्च पंचायत राज मंत्रालय, भारत सरकार यांच्या निर्देशानुसार करण्यात येईल.

राज्यस्तरावरील पारितोषिक निविड समिती राज्यस्तरीय पडताळणी समित्यांकडून प्राप्त झालेल्या निवड प्रस्तावावर अभ्यास करून राज्यातून प्रथम, द्वितीय व तृतीय पुरस्कारासाठी फक्त **तीन ग्रामपंचायती, तीन पंचायत समित्या व तीन जिल्हा परिषदा** यांची अंतिम निवड ३१ डिसेंबर, २०१३ पूर्वी मा.मंत्री (ग्राम विकास) यांच्या सहमतीने करेल. अंतिम निवड केलेल्या ग्रामपंचायती, पंचायत समित्या व जिल्हा परिषदांना राज्यस्तरावर स्व.श्री.यशवंतराव चव्हाण यांच्या जयंतीदिनी दिनांक १२ मार्च, २०१४ रोजी बक्षीस वितरण समारंभ आयोजित करून राज्य व विभागस्तर अशा दोन्ही स्तरांवरील पुरस्कारांचे वितरण केले जाईल. राज्यात पहिली आलेली जिल्हा परिषद, पहिली पंचायत समिती, अनुसूचित क्षेत्रातील पहिली पंचायत समिती, प्रत्येक विभागातील पहिल्या दोन ग्रामपंचायती, अनुसूचित क्षेत्रातील पहिल्या दोन ग्रामपंचायती या पंचायत राज संस्थांची नावे पंचायत राज मंत्रालय, भारत सरकार यांना दिनांक ३१ डिसेंबर, २०१३ पर्यंत कळविण्यात येतील.

गट विकास अधिकारी / मुख्य कार्यकारी अधिकारी / विभागीय आयुक्त / राज्य शासन यांच्या स्तरावरून करण्यात येणाऱ्या कार्यवाहीचे स्वरूप सोबत जोडलेल्या प्रपत्रानुसार असेल.

या अभियानासाठी होणारा खर्च मागणी क्रमांक एल-३, २५१५- इतर ग्रामीण विकास कार्यक्रम, १०१- पंचायती राज, ३१-सहाय्यक अनुदाने (०१) (०४) विशेष कार्यक्रम व ग्राम अभियान कार्यक्रमाची अंमलबजावणी करण्यामध्ये उत्कृष्ट काम केल्याबद्दल जिल्हा परिषदांना व पंचायत समित्यांना प्रोत्साहनपर अनुदाने (२५१५ ००६२) या लेखाशीर्षाखालील तरतूदीमधून भागविण्यात यावा. सदर खर्चाचे नियंत्रण अधिकारी विभागीय आयुक्त, कोकण विभाग हे राहतील.

सदर शासन निर्णय महाराष्ट्र शासनाच्या www.maharashtra.gov.in या संकेतस्थळावर उपलब्ध करण्यात आला असून त्याचा संकेतांक २०१३०९२३१८३५२२८४२० असा आहे. हा आदेश डिजीटल स्वाक्षरीने साक्षांकित करून काढण्यात येत आहे.

महाराष्ट्राचे राज्यपाल यांच्या आदेशानुसार व नावाने.

(डॉ. मल्लीनाथ कलशेट्टी)

उप सचिव, महाराष्ट्र शासन

प्रत,

- १) मा. मंत्री (ग्रा.वि.) यांचे खाजगी सचिव.
- २) मा. राज्यमंत्री (ग्रा.वि.) यांचे खाजगी सचिव.
- ३) मा. अध्यक्ष, जिल्हा परिषद (सर्व)
- ४) मा. विधानसभा/ मा. विधानपरिषद सदस्य (सर्व)
- ५) मा.सचिव (ग्राम विकास व पंचायत राज).
- ६) मा सचिव (जलसंधारण).
- ७) विभागीय आयुक्त (सर्व).
- ८) उप सचिव (पाणी पुरवठा व स्वच्छता).
- ९) उप सचिव (संग्राम कक्ष), ग्राम विकास विभाग, मुंबई.
- १०) उप सचिव (माहिती व तंत्रज्ञान), सामान्य प्रशासन विभाग, मंत्रालय, मुंबई.
- ११) उप सचिव (सार्वजनिक आरोग्य), मंत्रालय, मुंबई.
- १२) मुख्य कार्यकारी अधिकारी, महाराष्ट्र राज्य, राष्ट्रीय ग्रामीण जीवन्नोती अभियान
- १३) प्रकल्प संचालक (प्राथमिक शिक्षण परिषद)
- १४) मुख्य कार्यकारी अधिकारी, जिल्हा परिषद (सर्व).
- १५) जिल्हा कोषागार अधिकारी (सर्व).

- १६) अधिदान व लेखा अधिकारी, मुंबई.
- १७) महालेखापाल (लेखा व अुज्ञेयता) (लेखापरीक्षा), महाराष्ट्र - १, मुंबई.
- १८) महालेखापाल (लेखा व अुज्ञेयता) (लेखापरीक्षा), महाराष्ट्र - २, नागपूर.
- १९) संचालक लेखा परीक्षक, स्थानिक निधी लेखा, कोकण भवन, नवी मुंबई.
- २०) उपसंचालक लेखा परीक्षक, स्थानिक निधी लेखा (सर्व).
- २१) संचालक, लेखा व कोषागार, मुंबई.
- २२) वित्त विभाग, मंत्रालय, मुंबई.
- २३) कार्यासन क्र. वित्त-१, वित्त-७, वित्त-८, पंरा-९, ग्राम विकास व जलसंधारण विभाग, मंत्रालय, मुंबई.
- २४) पाणीपुरवठा व स्वच्छता विभाग, कार्यासन क्र.पापु-१६, मंत्रालय, मुंबई.
- २५) प्राचार्य, पंचायत राज प्रशिक्षण केंद्र/ग्रामसेवक प्रशिक्षण केंद्र/ संयुक्त प्रशिक्षण केंद्र (सर्व)
- २६) निवड नस्ती, कार्यासन क्र.पंरा-१, ग्राम विकास व जलसंधारण विभाग, मंत्रालय, मुंबई.

पंचायत समिती/ जिल्हा परिषद/ विभाग /राज्यस्तरीय समितीकडून करण्यात येणाऱ्या कार्यवाहीचे स्वरूप

स्तर	ग्रामपंचायत	पंचायत समिती	जिल्हा परिषद	अनुसूचित क्षेत्र	
				ग्रामपंचायत	पंचायत समिती
पंचायत स्तरीय समिती	गट विकास अधिकारी यांनी सर्व ग्रामपंचायतींना परिशिष्ट “अ” देऊन त्यांची कामगिरी भरून घेणे व त्यांना निकष पुर्ततेनुसार गुण देऊन गुणानुक्रमानुसार यादी तयार करून प्रत्येक ग्रामपंचायतीचे परिशिष्ट “अ” मुख्य कार्यकारी अधिकारी, जिल्हा परिषद यांना देणे.	पंचायत समितीची माहिती परिशिष्ट “ब” मध्ये कामगिरी / निकषांची पुर्तता नमूद करून पंचायत समितीचा प्रस्ताव मुख्य कार्यकारी जिल्हा परिषद यांना देणे.	-	अनुसूचित क्षेत्रातील ग्रामपंचायतींची गुणानुक्रमांकानुसार स्वतंत्र यादी देणे.	-
जिल्हा स्तरीय समिती	जिल्हा स्तरीय समितीने सर्व पंचायत समित्यांकडून आलेल्या ग्रामपंचायतींच्या प्रस्तावांची छाननी करून जिल्ह्यातील ग्रामपंचायतींची	सर्व पंचायत समित्यांनी परिशिष्ट ब नुसार सादर केलेल्या कामगिरी / निकषांनुसार त्यांना गुण देऊन जिल्ह्यातील	जिल्हा परिषदेने परिशिष्ट क मध्ये कामगिरी /निकषांची पुर्तता नमूद करून जिल्हा परिषदेचा	अनुसूचित क्षेत्रातील ग्रामपंचायतींची गुणानुक्रमांकानुसार स्वतंत्र यादी देणे.	अनुसूचित क्षेत्रातील पंचायत समित्यांची गुणानुक्रमांनुसार स्वतंत्र यादी

	<p>गुणानुक्रमे यादी बनवावी. जिल्हास्तरीय समितीने त्यापैकी पहिल्या ९ ग्रामपंचायतींची प्रत्यक्ष तपासणी करावी व पहिल्या दोन ग्रामपंचायतींची निवड करून त्यांचा प्रस्ताव विभागस्तरीय समितीकडे पाठवावा.</p>	<p>पंचायत समित्यांची गुणानुक्रमानुसार यादी बनवून त्यांचा प्रस्ताव विभागस्तरीय समितीकडे पाठवावा.</p>	<p>प्रस्ताव विभागीय आयुक्त स्तरावर सादर करणे.</p>		<p>विभागीय आयुक्त स्तरावर सादर करणे.</p>
<p>विभाग स्तरीय समिती</p>	<p>सर्व जिल्हा परिषदांकडून आलेल्या प्रत्येकी २ ग्रामपंचायतींची प्रत्यक्ष तपासणी करून ६ ग्रामपंचायतींची निवड करावी. व त्यांचा प्रस्ताव राज्यस्तरीय समितीकडे पाठवावा. प्रत्येक विभागातून या निवडलेल्या ६ पैकी</p>	<p>सर्व जिल्हा परिषदांकडून आलेल्या पंचायत समितीच्या प्रस्तावांची छाननी करून विभागाची गुणानुक्रमानुसार यादी तयार करावी. पहिल्या ९ पंचायत समित्यांची प्रत्यक्ष तपासणी करून ३ पंचायत समित्यांची निवड करावी.</p>	<p>जिल्हा परिषदने परिशिष्ट क नुसार सादर केलेल्या कामगिरी / निकषांनुसार गुण देऊन जिल्हा परिषदेची प्रत्यक्ष पहाणी करून गुणानुक्रमानुसार यादी</p>	<p>अनुसूचित क्षेत्रातील ग्रामपंचायतींची गुणानुक्रमानुसार स्वतंत्र यादी देणे. अनुसूचित क्षेत्रातील २ ग्रामपंचायतींची निवड करून त्यांचे</p>	<p>अनुसूचित क्षेत्रातील पंचायत समित्यांची गुणानुक्रमानुसार स्वतंत्र यादी देणे. विभागातील एका पंचायत समितीची निवड करून राज्य शासनाकडे</p>

	पहिल्या ३ ग्रामपंचायती यशवंत पंचायत राज अभियानातील विभागस्तरीय पुरस्कारासाठी पात्र ठरतील.	त्यांची माहिती व सर्व पंचायत समित्यांची गुणानुक्रमनिहाय यादी शासनास सादर करावी. विभागातील पहिल्या ३ पंचायत समित्या यशवंत पंचायत राज अभियानातील विभागस्तरीय पुरस्कारासाठी पात्र ठरतील.	तयार करून प्रस्तावासह शासनाकडे पाठवावी.	प्रस्ताव शासनाकडे पाठविणे.	त्याचा प्रस्ताव पाठविणे.
राज्यस्तरीय समिती	प्रत्येक विभागस्तरावरून आलेल्या पहिल्या ६ ग्रामपंचायती अशा एकूण ३६ ग्रामपंचायतींची पडताळणी समितीकडून प्रत्यक्ष तपासणी करून विभागनिहाय गुणानुक्रमानुसार पहिल्या २	प्रत्येक विभागस्तरावरून आलेल्या प्रथम अशा एकूण ६ पंचायत समित्यांची पडताळणी समितीकडून प्रत्यक्ष तपासणी करून विभागनिहाय	प्रत्येक विभागीय आयुक्तांकडून विभागातून पहिल्या आलेल्या ६ जिल्हा परिषदांची पडताळणी समितीकडून प्रत्यक्ष तपासणी करून	अनुसूचित क्षेत्रातील प्रत्येक विभागातून प्रथम आलेल्या २ ग्रामपंचायतीमधून गुणानुक्रमे पहिल्या ६ ग्रामपंचायतींची	अनुसूचित क्षेत्रातील प्रत्येक विभागातून प्रथम आलेल्या पंचायत समितीमधून गुणानुक्रमे पहिल्या ३

अशा एकूण १२ ग्रामपंचायतीची नावे अंतिम करणे तसेच अनुसूचित क्षेत्रातील पहिल्या २ ग्रामपंचायती अशी एकूण १४ ग्रामपंचायतींचा प्रस्ताव केंद्र शासनास पाठविणे याशिवाय प्रत्येक विभागातून प्रथम आलेल्या ग्रामपंचायतीमधून ३ ग्रामपंचायतींची निवड राज्यस्तरीय यशवंत पंचायत राज अभियान पुरस्कारासाठी करणे.	गुणानुक्रमानुसार पंचायत समित्यांची यादी अंतिम करणे व राज्यातील पहिली पंचायत समिती आणि अनुसूचित क्षेत्रातील पहिली पंचायत समिती अशा एकूण २ पंचायत समित्यांची नावे केंद्र शासनास पाठविणे व प्रत्येक विभागातून प्रथम आलेल्या पंचायत समित्यामधून पहिल्या ३ पंचायत समित्यांची निवड राज्यस्तरीय यशवंत पंचायत राज अभियान पुरस्कारासाठी करणे.	पहिल्या येणाऱ्या जिल्हा परिषदेचे नाव केंद्र शासनास पाठविणे व पहिल्या ३ जिल्हा परिषदेची निवड राज्यस्तरीय यशवंत पंचायत राज अभियानासाठी करणे.	राज्यस्तरीय पडताळणी समितीकडून प्रत्यक्ष तपासणी करून २ ग्रामपंचायतींची निवड करण्यात येईल व त्यांचे प्रस्ताव केंद्र शासनास पाठविण्यात येतील.	पंचायत समित्यांची राज्यस्तरीय पडताळणी समितीकडून प्रत्यक्ष तपासणी करण्यात येईल. त्यापैकी एका पंचायत समितीची निवड करण्यात येईल व त्यांचे प्रस्ताव केंद्र शासनास पाठविण्यात येतील.
---	---	---	---	---

टिप :- सर्वसाधारण विभागातून जर अनुसूचित क्षेत्रातील ग्रामपंचायत/पंचायत समिती प्रथम आल्यास अनुसूचित क्षेत्रात द्वितीय क्रमांकावर आलेल्या ग्रामपंचायत/ पंचायती समितीची शिफारस अनुसूचित क्षेत्रातून करण्यात यावी.

परिशिष्ट — अ

यशवंत पंचायत राज अभियान तथा पंचायत सबलीकरण व उत्तरदायित्व प्रोत्साहन योजना सन २०१३-१४

ग्रामपंचायतीच्या मुल्यमापनासाठी दर्शक, प्रश्नावली आणि गुणांकन योजना

सर्वसाधारण माहिती

१.१ ग्रामपंचायतीचे नांव				१.२ पंचायत समितीचे नांव				
१.३ जिल्हा				१.४ पिन कोड				
१.५ दुरध्वनी क्रमांक				१.६ ई-मेल				
१.७ सभासद संख्या								
सर्वसाधारण		अनु. जाती		अनु. जमाती		एकूण		एकूण
पुरुष	स्त्री	पुरुष	स्त्री	पुरुष	स्त्री	पुरुष	स्त्री	

अ.क्र.	प्रश्नावली									निकष	कमाल गुण	गुणांकन पध्दती	अनुज्ञेय गुण
२	ग्रामपंचायतीचे कामकाज एकूण (६.०० गुण)												
२.१	अहवाल वर्षामध्ये घेतलेल्या सभा									उद्दिष्टाएवढ्या किंवा जास्त सभा झाल्या पाहिजेत	०.५	होय ०.५ नाही ०	
	उद्दिष्ट			साध्य			टक्केवारी						
	१२												
२.२	अहवाल वर्षातील ग्रामपंचायत सदस्य उपस्थिती									उपस्थितीची टक्केवारी ७५ पेक्षा जास्त असावी	१.५	होय १.५ नाही० (अजा०.५ अज ०.५ महिला ०.५)	
	उद्दिष्ट			साध्य			टक्केवारी						
	अ.जा	अ.ज.	महिला	अ.जा	अ.ज.	महिला	अ.जा	अ.ज.	महिला				

२.३	कोरम अभावी तहकूब झालेल्या सभांची संख्या			एकही सभा तहकूब नसावी	०.५	नाही ०.५ होय ०	
२.४	विहीत मुदतीमध्ये अजेंडा (विषयसूची) काढून बजावलेल्या सभा संख्या			विहीत मुदतीत विषय सूची बजावावी	०.५	होय ०.५ नाही ०	
२.५	वर्षभरातील ठरावांची स्थिती			ठराव एकमताने व्हावेत	०.५	७५% पेक्षा जास्त — ०.५ ७५% पेक्षा कमी- ०	
	एकूण ठराव	एकमताने मंजूर ठराव	टक्केवारी				
२.६	ग्रामपंचायत सभेचे इतिवृत्तांची स्थिती			सर्व सभेचे इतिवृत्त लगेच लिहीले पाहिजेत	०.५	होय ०.५ नाही ०	
	झालेल्या एकूण सभा	लिहून स्वाक्षांकित झालेले	टक्केवारी				
२.७	ग्रामपंचायत सभेमध्ये चर्चा झालेले विषय			आढावा नियमित घ्यावा	१.५	१० पेक्षा जास्त विषयांच्या आढाव्यासाठी १.५ गुण, ७ ते	
	१. पाणी						
	२. शिक्षण						
	३. उपजिविका						

	४. पोषण				१० विषयांच्या	
	५. आरोग्य				आढाव्यासाठी १	
	६. महिला				गुण, ४ ते ६	
	७. अनु. जाती/ जमाती				विषयांच्या	
	८. बालके				आढाव्यासाठी	
	९. स्वच्छता				०.५ गुण,	
	१०.रस्ते				त्यापेक्षा कमी ०	
	११.पथदिवे				गुण	
२.८	अनियमितेबाबत ग्रामपंचायत विसर्जीत करण्यात आली होती काय ?		ग्रा.पं. विघटीत नसावी.	०.५	नाही ०.५ होय ०	
३	ग्रामसभा कामकाज (एकूण २०.५०)					
३.१	अहवाल वर्षात ग्रामसभा स्थिती		उद्दिष्टापेक्षा जास्त	०.५	होय ०.५	
	उद्दिष्ट	साध्य	टक्केवारी		नाही ०	
	महिला ग्रामसभा		उद्दिष्टापेक्षा जास्त	०.५	होय ०.५	

	उद्दिष्ट	साध्य	टक्केवारी	ग्रामसभा झाल्या पाहिजेत		नाही ०	
३.२	ग्रामसभा अजेंडा (विषय सुची) विहीत कालावधीमध्ये काढून दवंडी दिली आहे काय ?			विहित मुदतीत	०.५	होय ०.५	
	झालेल्या ग्रामसभा	अजेंडा वेळेवर दिलेल्या संख्या	टक्केवारी	बजवावा		नाही ०	
	मुळ ग्रामसभा						
	महिला ग्रामसभा						
३.३	कोरम अभावी तहकुब ग्रामसभा संख्या			२५ % पेक्षा जास्त	०.५	नाही ०.५	
	बोलाविलेल्या ग्रामसभा	पैकी तहकुब ग्रामसभा संख्या	टक्केवारी	सभा कोरम अभावी		होय ०	
				तहकुब नसाव्यात			
३.४	ग्रामसभेतील सामाजिक उपस्थिती			एकुण टक्केवारीशी	१.५	होय १.५,	
	मतदार उपस्थिती प्रकार	एकुण उपस्थिती	पैकी	सुसंगत असावी		नाही-०	
			अ.जा.	अ. ज.		(अ.ज.०.५,	
	संख्या					अ.जा.०.५,	
	टक्केवारी					महिला ०.५)	
३.५	सदस्यांची ग्रामसभेतील उपस्थिती			किमान ७५ %	०.५	होय ०.५,	

	उद्दिष्ट		साध्य		टक्केवारी		असावी		नाही ०	
	एकुण सभा	एकुण सदस्य	एकुण सभा	उपस्थित सदस्य	एकुण सभा	उपस्थित सदस्य				
३.६	गौरव ग्रामसभा पारितोषिक कोणत्या उच्चतम स्तरावरील आहे ? (पं.स./जि.प./विभागीय/राज्य)						राज्य, विभाग, जि.प., पं.स. स्तरावर पारितोषिक मिळोलेले असावे	२	राज्यस्तर-२, विभागस्तर - १.५, जि.प. स्तर-१, पं.स. स्तर-०.५	
३.७	ग्रामसभेतून चर्चा करावयाचे मुद्दे / लाभार्थी निवड						निवड ग्रामसभेतून करावी		होय ०.५ नाही ०	
	१. इंदिरा अवास योजना							०.५		
	२. वृद्धापकाळ निवृत्ती योजना / विधवा निवृत्ती योजना / अपंग निवृत्ती योजना							०.५		
	३. सामाजिक सुरक्षा							०.५		
	४. प्राथमिक शिक्षण / शालेय पोषण आहार							०.५		
	५. जलसंधारण व सामाजिक वनिकरण / कृषि							०.५		
	६. सार्वजनिक अन्नधान्य वितरण (स्वस्त धान्य दुकान — अन्नपूर्णा योजना)							०.५		
	७. इतर वैयक्तिक लाभाच्या योजना (केंद्रीय)							०.५		
	८. इतर वैयक्तिक लाभाच्या योजना (राज्य)							०.५		

	९. महात्मा गांधी राष्ट्रीय ग्रामीण रोजगार हमी योजना आराखडा		०.५		
	१०. मागास क्षेत्र अनुदान निधी आराखडा / सुक्ष्म नियोजनातून ग्राम आराखडा / पर्यावरण ग्राम आराखडा		०.५		
	११. तेरावा वित्त आयोग आराखडा		०.५		
	१२. भारत निर्माण पेयजल योजना		०.५		
	१३. बचत गट		०.५		
	१४. बालकामगार / तंबाखू / गुटखा बंदी		०.५		
३.८	ग्रामसभेमध्ये समाजिक लेखापरिक्षण झाले आहे काय ?	वर्षातून किमान दोन वेळा ग्रामसभेमध्ये लेखापरिक्षण व्हावे			
	१. महात्मा गांधी राष्ट्रीय ग्रामीण रोजगार हमी योजना		१	होय १ नाही ०	
	२. मागास क्षेत्र अनुदान निधी योजना व इतर केंद्रीय योजना		१	होय १ नाही ०	
	३. इतर राज्यस्तर योजना		०.५	होय ०.५ नाही ०	
३.९	विकास कामांचा आढावा ग्रामसभेमध्ये घेतला जातो काय ?	आढावा घेण्यात यावा	०.५	होय ०.५ नाही ०	
३.१०	ग्रामपंचायतीच्या वार्षिक खर्चाचा बाबवार लेखा मे महिन्याच्या ग्रामसभेसमोर ठेवून मान्यता घेतली आहे काय ?	मे महिन्याच्या ग्रामसभेत ठेवला पाहिजे	०.५	होय ०.५ नाही ०	
३.११	उपसमित्यांची स्थापना व निवड ग्रामसभेद्वारे झाली आहे काय ?	उपसमित्यांची स्थापना व निवड ग्रामसभेमधून झाली		होय ०.५ नाही ०	
	१. सामाजिक अंकेक्षण समिती		०.५		
	२. ग्राम पाणी पुरवठा व स्वच्छता समिती		०.५		

	३. महात्मा गांधी तंटामुक्त ग्राम समिती			पाहीजे	०.५		
	४. ग्राम दक्षता समिती				०.५		
३.१२	उपरोक्त उप समितीच्या कामकाजाचा आढावा व मान्यता ग्रामसभेमध्ये घेतली जाते काय ?			उपसमितीच्या कामकाजाचा आढावा ग्रामसभेत घेण्यात यावा.	१	होय १ नाही ०	
३.१३	उपरोक्त उपसमितीच्या कामकाजाचा आढावा व मान्यता ग्रामपंचायत सभेमध्ये घेतली जाते काय ?			उपसमितीच्या कामकाजाचा आढावा ग्रामपंचायत सभेमध्ये घेण्यात यावा	१	होय १, नाही ०	
४	मनुष्यबळ व्यवस्थापन व क्षमता विकास (एकुण ६.५० गुण)			किमान ७५ % सदस्य प्रशिक्षित असावेत	०.५	होय ०.५ नाही ०	
४.१	सर्व ग्रामपंचायत सदस्य प्रशिक्षित आहेत काय ?						
	उद्दिष्ट	साध्य	टक्केवारी				
४.२	वर्षभरात विविध पातळीवर आयोजित केलेल्या प्रशिक्षणासाठी ग्रामपंचायत सदस्यांची उपस्थिती			किमान ८० % सदस्यांची उपस्थिती	०.५	होय ०.५ नाही ०	
	उद्दिष्ट	साध्य	टक्केवारी				

४.३	ग्रामपंचायत सचिव प्रशिक्षित आहे काय ?(दिनांक व प्रमाणपत्र आवश्यक)			प्रशिक्षित असावा			
	अ	पायाभूत			०.५	होय ०.५ नाही ०	
	ब	उजळणी			०.५	होय ०.५ नाही ०	
४.४	ग्रामपंचायत कर्मचारी						
४.४.१	ग्रामपंचायत कर्मचारी यांचा आस्थापनाविषयक खर्च एकुण अंदाजपत्रकाच्या ३५ % पेक्षा कमी किंवा जास्त आहे?			खर्च ३५५% पेक्षा कमी असावा	०.५	होय ०.५ नाही ०	
४.४.२	ग्रामपंचायत कायम कर्मचारी स्थिती			कर्मचारी संख्येनुसार टक्केवारी १००% असावी			
	प्रकार	आकृतीबंधानुसार	आकृतीबंधा- व्यतिरिक्त				
	१. किमान वेतन मिळणारे				०.५	होय ०.५ नाही ०	
	२. रहाणीमान भत्ता मिळणारे				०.५	होय ०.५ नाही ०	
	३. बँकेमार्फत वेतन मिळत असणारे				०.५	होय ०.५ नाही ०	
	४. सेवापुस्तक अद्यावत असलेले				०.५	होय ०.५ नाही ०	
	५. भ. नि. नि. खाते असलेले				०.५	होय ०.५ नाही ०	
	६. भ. नि. नि. विहीत हिस्सा ग्रा.पं. ने भरला आहे काय ?				०.५	होय ०.५ नाही ०	
	७. अहवाल वर्षात सेवानिवृत्त झालेल्या सर्व कर्मचाऱ्यांना उपदान				०.५	होय ०.५ नाही ०	

	दिले आहे काय ? (कर्मचारी सेवानिवृत्त नसल्यास पुर्ण गुण द्यावेत)							
४.४.३	ग्रामपंचायत बैठकीस उपस्थित स्थानिक शासन व जि.प. कर्मचारी यांचा आढावा घेतला जातो काय ?				उपस्थित राहून आढावा द्यावा	०.५	होय ०.५ नाही ०	
५	नियोजन आणि अंदाजपत्रक तयार करणे (एकुण १०.५० गुण)							
५.१	वार्षिक नियोजन आराखडा (म.ग्रा.रो.ह.यो. (मजुर अंदाजपत्रक)/बी.आर.जी.एफ.)							
५.१.१	ग्रामपंचायतीने मुदतीत तयार केला आहे काय ?				मुदतीत तयार करावा	०.५	होय ०.५ नाही ०	
५.१.२	ग्रामसभेची मान्यता घेतली आहे काय ?				मान्यता घ्यावी	०.५	होय ०.५ नाही ०	
५.१.३	मुदतीत पंचायत समितीकडे सादर केला आहे काय ?				मुदतीत सादर करावा	०.५	होय ०.५ नाही ०	
५.१.४	आराखड्यामध्ये ग्रामसभेद्वारे हितसंबंधितांची व प्रस्तावित लाभार्थीची मते व तज्ञांची मते घेतली आहेत काय?				मते घ्यावीत	०.५	होय ०.५ नाही ०	
५.१.५	वेगवेगळ्या योजनांची जोड देऊन आराखडा तयार केलेला आहे काय ?				जोड देऊन तयार करावा	०.५	होय ०.५ नाही ०	
५.२	अंदाजपत्रक							
५.२.१	ग्रामपंचायत अंदाजपत्रकास मुदतीत ग्रामपंचायत सभेवर मान्यता घेतली आहे काय ?				मुदतीत मान्यता घ्यावी	०.५	होय ०.५ नाही ०	
५.२.२	ग्रामपंचायत अंदाजपत्रकास मुदतीत पंचायत समितीच्या सभेवर मान्यता घेतली आहे काय?				मुदतीत मान्यता घ्यावी	०.५	होय ०.५ नाही ०	

५.२.३	पुर्ननियोजित अंदाजपत्रक तयार करुन मुदतीत ग्रामपंचायतीची मान्यता घेतली आहे काय? (गरज भासली नसल्यास पूर्ण गुण द्यावेत.)		मुदतीत मान्यता घ्यावी	०.५	होय ०.५ नाही ०	
५.२.४	पुर्ननियोजित अंदाजपत्रक तयार करुन मुदतीत पंचायत समितीची मान्यता घेतली आहे काय? (गरज भासली नसल्यास पूर्ण गुण द्यावेत.)		मुदतीत मान्यता घ्यावी	०.५	होय ०.५ नाही ०	
५.२.५	अनिवार्य बाबींसाठी आराखडा / अंदाजपत्रकामध्ये तरतुद केली आहे काय ?		तरतुद करावी	०.५	होय ०.५ नाही ०	
	अ. महिला (किमान १० %)		तरतुद करावी	०.५	होय ०.५ नाही ०	
	ब. मागासवर्गीय (किमान १५ %)		तरतुद करावी	०.५	होय ०.५ नाही ०	
	क. अपंग कल्याण (किमान ३ %)		तरतुद करावी	०.५	होय ०.५ नाही ०	
	ड. पाणी शुध्दीकरण		तरतुद करावी	०.५	होय ०.५ नाही ०	
५.२.६	महिला व बालकांच्या तरतूदीमधून बाबनिहाय अंदाजपत्रक केले आहे काय ?		बाबनिहाय अंदाजपत्रक करावे	०.५	होय ०.५ नाही ०	
५.२.७	मागासवर्गीयांसाठी बाबनिहाय अंदाजपत्रक केले आहे काय ?		बाबनिहाय अंदाजपत्रक करावे	०.५	होय ०.५ नाही ०	
५.२.८	अपंगांसाठी बाबनिहाय अंदाजपत्रक केले आहे काय?		बाबनिहाय अंदाजपत्रक करावे	०.५	होय ०.५ नाही ०	
५.२.९	ग्रामपंचायत हद्दीतील वय वर्षे ० ते ६ वर्षांच्या बालकांमधील मुला मुलींची संख्या (लिंगभेद)		मुलींचे संख्येचे प्रमाण	२	मुलींची संख्या समप्रमाणात किंवा जास्त	
	एकुण संख्या	प्रमाण				
	मुले					

	मुली				असल्यास २ गुण, १००० मुलांमागे ९४० पेक्षा जास्त मुली असल्यास १ गुण	
६.	ग्रामपंचायतीने वसुली व उत्पन्न वाढीसाठी केलेले प्रयत्न (एकुण ७.०० गुण)					
६.१	वसुली					
६.१.१	ग्रामपंचायतीची नियमानुसार फेर कर आकारणी करण्यात आली आहे काय ?			दर ४ वर्षांने कर आकारणी सुधारीत करावी.	०.५	होय ०.५ नाही ०
६.१.२	फेर कर आकारणी केल्याने उत्पन्नामध्ये किमान २० % वाढ झाली आहे काय ?			किमान २०% वाढ झालेली असवी	०.५	होय ०.५ नाही ०
६.१.३	कर मागणी नोटीसा वेळेवर बजावली आहेत काय ?			वेळेवर बजवाव्यात	०.५	होय ०.५ नाही ०
६.१.४	घरपट्टी				१	९०% पेक्षा जास्त १ गुण, ७५ ते ९० % ०.७५ गुण, ६० ते ७५%
	मागणी	वसुली	टक्केवारी	१००% करावी		
६.१.५	पाणीपट्टी				१	
	मागणी	वसुली	टक्केवारी	१००% करावी		

							०.५०, गुण ६०%	
६.१.६	विशेषकर (दिवाबत्ती, आरोग्य व इतर)					१	पेक्षा कमी ० गुण	
	मागणी	वसुली	टक्केवारी	१००% करावी				
६.२	उत्पन्न वाढीचे विशेष प्रयत्न							
६.२.१	घनकचरा व्यवस्थापनाद्वारे गांडूळ /कंपोस्ट खत निर्मिती केली जाते काय ?				खत निर्मिती करावी	०.५	होय ०.५ नाही ०	
६.२.२	गांडूळ / कंपोस्ट खत विक्री करून उत्पन्न मिळाले आहे काय ?				उत्पन्न मिळवावे	०.५	होय ०.५ नाही ०	
६.२.३	लोकवर्गणी किंवा श्रमदानाद्वारे ग्रामपंचायतीला उत्पन्न मिळाले आहे काय ?							
	अ. श्रमदान (मूल्यांकन झालेले) मूल्य रक्कम-				उत्पन्न मिळवावे	०.५	होय ०.५ नाही ०	
	आ. लोकवर्गणी (न.नं. ७ व कॅशबुकाद्वारे) रक्कम-				उत्पन्न मिळवावे	०.५	होय ०.५ नाही ०	
६.२.४	अहवाल वर्षात शोधलेली नवीन उत्पन्नाची साधने (साधने नमूद करावीत)				शोधलेली असावीत	०.५	होय ०.५ नाही ०	
७	केंद्रिय योजना (एकुण गुण १०)							
	योजनेचे नाव	प्रकार	उद्दिष्ट	साध्य	टक्केवारी	१०० % असावी	८०% पेक्षा जास्त असल्यास १ गुण, नसल्यास ० गुण	
७.१	इंदिरा आवास योजना	भौतिक						
		आर्थिक						
७.२	वित्त आयोग	भौतिक						
		आर्थिक						

७.३	बायोगॅस	भौतिक					१	(प्रत्येकी १ गुण)	
		आर्थिक							
७.४	निर्मल भारत कार्यक्रम	भौतिक					१		
		आर्थिक							
७.५	राष्ट्रीय पेयजल कार्यक्रम	भौतिक					१		
		आर्थिक							
७.६	सर्व शिक्षा अभियान	भौतिक					१		
		आर्थिक							
७.७	ए. बा. वि. से. योजना	भौतिक					१		
		आर्थिक							
७.८	राष्ट्रीय ग्रामीण आरोग्य अभियान	भौतिक					१		
		आर्थिक							
७.९	महात्मा गांधी राष्ट्रिय ग्रामीण रोजगार हमी योजना	भौतिक	(एकुण नोंदणी केलेल्या मजुरांच्या २५% मजुरांना				१		

			काम						
	महात्मा गांधी राष्ट्रीय ग्रामीण रोजगार हमी योजना	आर्थिक	उपरोक्त मजुरांना १०० मनुष्य दिनाची मजुरी						
७.१०	स्वर्ण जयंती ग्राम स्वरोजगार योजना / राष्ट्रीय ग्रामीण जिवन्नोन्नती अभियान	भौतिक					१		
		आर्थिक							
८	राज्यस्तर योजना (३ गुण)					१०० % असावी		८०%पेक्षा जास्त	
	योजनेचे नांव	प्रकार	उद्दिष्ट	साध्य	टक्केवारी			असल्यास १	
८.१	दलितवस्ती सुधार योजना	भौतिक					१	गुण, नसल्यास ० गुण	
		आर्थिक							
८.२	शिष्यवृत्ती योजना (अ.जाती/जमाती)	भौतिक					१		
		आर्थिक							
८.३	पर्यावरण संतुलित समृद्ध ग्राम योजना	भौतिक					१		
		आर्थिक							

९	ग्रामपंचायत योजना (३ गुण)										
९.१	महिला व बाल कल्याण (१०%)							१००% खर्च करावा	१	होय १, नाही ०	
	तरतूद		खर्च		टक्केवारी						
९.२	मागासवर्गीय कल्याण. (१५%)								१	होय १, नाही ०	
	तरतूद		खर्च		टक्केवारी						
९.३	अपंग कल्याण (०३%)								१	होय १, नाही ०	
	तरतूद		खर्च		टक्केवारी						
१०	मुक्तनिधी (Untied Fund) (गुण-१)										
	निधीचा प्रकार	उद्दिष्ट		साध्य		टक्केवारी					
		आर्थिक	भौतिक	आर्थिक	भौतिक	आर्थिक	भौतिक				
	मागास क्षेत्र अनुदान निधी व इतर							१	होय १, नाही ०		
११	नागरी सुविधा (एकुण ८.५ गुण)										
११.१	पाणीपुरवठा										

११.१.१	नळजोड			जास्तीत जास्त कुटूंबानी नळजोड घ्यावेत	१	८०%पेक्षा जास्त १ गुण, ६० ते ८० % ०.५० गुण, ६०% पेक्षा कमी ० गुण	
	एकुण कुटूंबे	नळजोड संख्या	टक्केवारी				
११.१.२	दररोज पाणी पुरवठा होतो काय?			दररोज करावा	०.५	होय ०.५, नाही ०	
११.१.३	दरडोई पाणी पुरवठा प्रमाण ४० लिटर किंवा त्यापेक्षा जास्त आहे काय ?			किमान ४० लिटर असावे	०.५	होय ०.५, नाही ०	
११.१.४	पाणी शुध्दीकरण सर्व नमुने दोषमुक्त आहेत काय ?						
	अहवाल वर्षात घेतलेले नमुने	दोषमुक्त नमुने	टक्केवारी	१००% दोषमुक्त असावेत.	०.५	होय ०.५, नाही ०	
११.१.५	पाणी गुणवत्ता कार्यक्रमांतर्गत ग्रामपंचायतीला मिळालेले मूल्यांकन कार्ड			मिळालेले मूल्यांकन कार्ड	१	वर्षात दोन्ही वेळा हिरवे कार्ड १ गुण, हिरवे व पिवळे कार्ड ०.७५ गुण, दोन्ही वेळा पिवळे कार्ड ०.५	

				गुण, एकदाही लाल असल्यास ० गुण	
११.१.६	पाणी गुणवत्ता कार्यक्रमांतर्गत ग्रामपंचायतीला चंदेरी कार्ड मिळोले आहे काय?	चंदेरी कार्ड मिळावे	०.५	होय -०.५ नाही- ०	
११.२	सांडपाणी	१००% व्यवस्थापन असावे.	०.५	होय ०.५, नाही ०	
	एकुण कुटूंब संख्या =				
	अ. शोष खड्याद्वारे सांडपाणी नियोजन करणारी कुटूंबे=				
	ब. गटाराला जोडलेली कुटूंबे=				
	क. परसबाग व शोष खड्यास जोडलेली कुटूंबे=				
	सांडपाणी व्यवस्थापन झालेली कुटूंबे =अ+ब+क =				
	कुटूंबांची एकुण कुटूंबांशी टक्केवारी =				
११.३	दिवाबत्ती सोय				
११.३.१	एकुण कार्यान्वीत पथदिव्यांची संख्या योग्य प्रमाणात आहेत काय ?	किमान २०	०.५	होय ०.५, नाही ०	
	एकुण कुटूंबांची संख्या / एकुण पथदिव्यांची संख्या	कुटूंबामागे १ पथदिवा असावा			
११.३.२	एकुण कार्यान्वीत पथदिव्यांपैकी सौर/एल.ई.डी./सी.एफ.एल. कृत दिव्यांची संख्या व टक्केवारी ५०% पेक्षा जास्त आहे काय ?	किमान ५०% असावी	०.५	होय ०.५, नाही ०	

११.४	वैयक्तीक शौचालय स्थिती				सर्व कुटुंबाकडे शौचालय असावे	१	९०% पेक्षा जास्त १ गुण, ७५ ते ९० % ०.७५ गुण, ६० ते ७५% ०.५ गुण, ६०% पेक्षा कमी ० गुण	
	एकुण कुटुंब संख्या	शौचालय असलेली कुटुंबे	टक्केवारी					
११.५	अहवाल वर्षात जन्ममृत्यू व विवाह नोंदी १००% झाल्या आहेत काय ?				१०० % कराव्यात	०.५	होय ०.५,नाही ०	
११.६	बचत गट							
	बचत गटाचा प्रकार	कार्यान्वित बचत गट संख्या	लाभ दिलेले बचत गट	टक्केवारी	तीनही प्रकार मिळून किमान ५०% गटांना लाभ दिलेला असावा.	०.५	होय ०.५,नाही ०	
	दारिद्र्य रेषेखालील							
	दारिद्र्य रेषेवरील							
	एकत्रित							
११.७	बाधित घटकांसाठी (अपंग, एड्स, बालकामगार, वेश्या, कुष्ठरोगी) ग्रामपंचायतीने काही सुविधा व उपाययोजना उपलब्ध करून दिलेल्या आहेत काय ?				सुविधा उपलब्ध करून द्याव्यात.	०.५	होय ०.५,नाही ०	
११.८	सामाजिक प्रश्न व योजनांचे लोकशिक्षण आयईसीद्वारे (प्रभातफेरी, रथयात्रा, शिवारफेरी, दिंडी, मेळावा, कार्यशाळा, घडीपत्रीका,सभा, माहितीपर जाहिरात इ. द्वारे) केले आहे काय?				आयईसीद्वारे लोकशिक्षण करावे	०.५	होय ०.५,नाही ०	
१२	लेखापरिक्षण व पारदर्शकता (एकूण १०.५० गुण)							

१२.१	१) ग्रामपंचायतीचे सर्व १ ते २७ नमुने अद्ययावत आहेत काय ?			अद्ययावत असावेत.	०.५	होय ०.५, नाही ०	
	२) वृक्ष लागवड व शौचालय नोंदवही अद्ययावत आहे काय ?			अद्ययावत असावी.	०.५	होय ०.५, नाही ०	
	३) मागील वर्ष अखेर सर्व योजना पाणी पुरवठा व ग्रामनिधीचे लेखा परिक्षण झाले आहे काय?			झालेले असावे.	१	होय १, नाही ०	
१२.१.१	ग्रामनिधी व पाणी पुरवठा निधी				१	होय १, नाही ०	
१२.१.२	केंद्रीय निधी				१	होय १, नाही ०	
१२.२	लेखा शक						
	प्रकार	स्वीकृत शक संख्या	टक्केवारी	७५ % जास्त स्वीकृत संख्या असावी.			
	पाणी पुरवठा व ग्रामनिधी योजना				१	होय १, नाही ०	
	केंद्र व राज्य योजना				१	होय १, नाही ०	
१२.३	ग्रामस्थांची सनद						
१२.३.१	तक्रार निवारण अधिकारी/माहिती अधिकारी यांची माहिती फलकावर प्रसिद्ध केली आहे काय ?			प्रसिद्ध करावी.	०.५	होय ०.५, नाही ०	
१२.३.२	तक्रार प्रकरणे						
	प्रकरणे प्रकार	प्राप्त प्रकरणे	निकाली प्रकरणे	१०० % निकाली काढावीत.			
	माहिती अधिकार				०.५	होय ०.५, नाही ०	
	लोकशाही दिन/भ्रष्टाचार निर्मुलन प्रकरणे (तक्रार नसल्यास पूर्ण गुण द्यावेत.)				०.५	होय ०.५, नाही ०	
	अपिल झालेली प्रकरणे		अपिल मान्य झालेली	टक्केवारी	अपिल मान्य झालेली	०.५	होय ०.५, नाही ०

		प्रकरणे		प्रकरणे ० असावीत.			
१२.३.३	घरकुलासाठीची पात्र लाभार्थी प्रतिक्षायादी प्रसिद्ध केली आहे काय ?			प्रसिद्ध करावी	०.५	होय ०.५, नाही ०	
१२.३.४	वार्षिक जमाखर्चाचा ताळेबंद ३१ मे पूर्वी सर्व खातेदारांना दिला आहे काय ?			देण्यात यावा.	१	होय १, नाही ०	
१२.३.५	विकास योजना फलक ग्रामपंचायत आवारात लावले आहेत काय ?			लावावेत.	०.५	होय ०.५, नाही ०	
१२.३.६	ग्रामपंचायतीमधील सर्व घरांची नोंदणी पती पत्नी यांच्या संयुक्त नावे केली आहे काय?			संयुक्त नावे असावी	०.५	होय ०.५, नाही ०	
१३	ई-पंचायत (एकूण २.५० गुण)						
१३.१	संगणक आहे काय ?			असावे.	०.५	होय ०.५, नाही ०	
१३.२	इंटरनेट कनेक्शन आहे काय ?			असावे.	०.५	होय ०.५, नाही ०	
१३.३	संगणक वापर						
१३.३.१	दैनंदिन कामकाज — उदा. दाखले			देण्यात यावेत	०.५	होय ०.५, नाही ०	
१३.३.२	नियोजन व लेखा (प्लॅन प्लस व प्रिया सॉफ्ट) इ.			वापर असावा.	०.५	होय ०.५, नाही ०	
१३.३.३	नमुना नं. १ ते २७ साठी सॉफ्टवेअरचा वापर.			वापर असावा.	०.५	होय ०.५, नाही ०	
१४	अभियानातील बक्षीसे (मागील पाच वर्षात) (एकूण ३ गुण)						
१४.१	संत गाडगेबाबा ग्रामस्वच्छता अभियान (राज्य/विभाग/जि.प./पं.स. स्तर)			स्तरानुसार गुणांकन करावे.	२	राज्यस्तर २, विभागस्तर १.५, जि.प. स्तर १, पं.स. स्तर ०.५,	
१४.२	यशवत पंचायत राज अभियान (राज्य/विभाग स्तर)						

				अन्यथा ० गुण	
१४.३	निर्मल ग्राम	पुरस्कार प्राप्त असावा.	१	होय १, नाही ०	
१५	पर्यावरण संतुलीत समृद्ध ग्राम योजना (एकूण ४ गुण)				
१५.१	पर्यावरण संतुलीत समृद्ध ग्राम योजनेमध्ये ग्रामपंचायत पात्र आहे काय ?	अहवाल वर्षात पात्र असावी.	२	दुसऱ्या व तिसऱ्या वर्षाच्या अनुदानासाठी पात्र २ गुण , पहिल्या वर्षासाठी पात्र १ गुण	
१५.२	एक व्यक्ती एक झाड किंवा शतकोटी वृक्षलागवड या मोहिमेअंतर्गत लावलेल्या वृक्षांपैकी लोकसंख्येएवढे वृक्ष जिवंत आहेत काय ?	वृक्ष लागवड करावी.	२	१००% किंवा जास्त २ गुण, ८० ते ९९% १ गुण, ८०% पेक्षा कमी ०	
१६	इतर अभियान (उदा. महात्मा गांधी तंटामुक्त अभियान/संत तुकाराम वन ग्राम अभियान/ राजमाता जिजाऊ कुपोषण मुक्त अभियान/शाळा व अंगणवाडी पुरस्कार/पर्यावरण	तालुकास्तर किंवा त्यावरील	१	होय १, नाही ०	

	विकासरत्न पुरस्कार इ.) मध्ये बक्षीस मिळाले आहे काय ? (एकूण १ गुण)	पातळीवरील बक्षीस असावे.			
१७	ग्रामपंचायतीची निवडणूक बिनविरोध झाली आहे काय ? (एकूण १ गुण)	बिनविरोध झालेली असावी	१	होय १, नाही ०	
१८	नाविन्यपूर्ण उपक्रम/योजना राबविली आहे काय ? (एकूण २ गुण)	उपक्रमाचे संक्षिप्त तपशिल	२	होय २, नाही ०	
		एकूण गुण	१००		

टिप - काही मुद्यांच्या बाबतीत उद्दिष्ट (उदा. मागासवर्गीय वस्ती, बीआरजीएफ योजना) नसल्यास पूर्ण गुण द्यावेत.

परिशिष्ट — ब

यशवंत पंचायत राज अभियान तथा पंचायत सबलीकरण व उत्तरदायित्व प्रोत्साहन योजना सन २०१३-१४

पंचायत समितीच्या मुल्यामापनासाठी दर्शक, प्रश्नावली आणि गुणांकन योजना

१. सर्वसाधारण माहिती

१.१ पंचायत समितीचे नांव				१.२ जिल्हा				१.३ पिन कोड			
१.४ दूरध्वनी क्र.				१.५ ईमेल :							
१.६ सभासद संख्या :											
सर्वसाधारण		अ.जा.		अ.ज.		एकूण		एकूण			
पुरुष	स्त्री	पुरुष	स्त्री	पुरुष	स्त्री	पुरुष	स्त्री				
१.७ एकूण ग्रामपंचायती											

विषय	उपविषय	प्रश्नावली					निकष	गुण	गुणांकन पद्धती	अनुज्ञेय गुण
२.पंचायत समिती कामकाज गुण — २१.००	पंचायत समिती कामकाज गुण — २१.००	१.वर्षभरात घेण्यात आलेल्या मासिक सभा					ध्यावयाच्या मासिक सभा व घेण्यात आलेल्या मासिक सभांची टक्केवारी	१	१००% : १ १००% पेक्षा कमी : ०	
		वर्षभरात ध्यावयाच्या मासिक सभा	घेण्यात आलेल्या सभा	टक्केवारी						
		२. प्रत्येक तिमाहीतील पहिल्या सभेची माहिती (उदा. एप्रिल, जुलै, ऑक्टोबर व जानेवारी)					उपस्थितीचे प्रमाण १.एकूण सदस्य संख्येच्या उपस्थितीचे प्रमाण. २.	६	एकूण उपस्थित आणि प्रत्येक संवर्गाची टक्केवारी ७५ ते	
		महिना	दिनांक	एकूण सभासद	एकूण उपस्थित सभासद	पैकी उपस्थित अजा/अज सदस्य	एकूण महिला सदस्य	पैकी उपस्थित महिला सदस्य		
		एप्रिल								

		जुलै							एकूण अ.जा.		१००% : २	
		ऑक्टो.							/अ.ज. पैकी		५० ते ७४%	
		जाने.							उपस्थित		: १	
		एकूण							अ.जा./अ.ज.		५० पेक्षा	
		टक्के							चे प्रमाण.		कमी %: ०	
		वारी							३. एकूण			
									सदस्यांपैकी			
									उपस्थित			
									महिलांचे			
									प्रमाण (प्रत्येकी			
									२ गुण)			
		३. बैठकांमध्ये किती अ.जा./ अ.ज. सदस्यांनी आणि महिला सदस्यांनी प्रश्न उपस्थित केले.						प्रश्न उपस्थित	४	प्रत्येक		
								केलेल्या		संवर्गाची		
		एकूण अ.जा./अ.ज. सदस्य			प्रश्न उपस्थित केलेले		टक्केवारी	अ.जा./अ.ज.,		टक्केवारी		
					अ.जा./ अ.ज. सदस्य			महिला		७५ ते		
								सदस्यांची		१००% : २		
		एकूण महिला सदस्य			प्रश्न उपस्थित केलेले		टक्केवारी	टक्केवारी		५० ते ७४%		
					महिला सदस्य			(प्रत्येकी २ गुण)		: १		

							५० पेक्षा कमी %: ०	
		४. आर्थिक वर्षात कोरम अभावी तहकूब करण्यात आलेल्या बैठका			वर्षात कोरम अभावी तहकूब करण्यात आलेल्या बैठका	१	०-१, १ किंवा अधिक-०	
		एकुण घेण्यात आलेल्या बैठका	तहकूब करण्यात आलेल्या बैठका					
		५. आर्थिक वर्षामध्ये गोंधळामुळे तहकूब झालेल्या सभा			गोंधळामुळे तहकूब झालेल्या सभा	१	०-१, १ किंवा अधिक-०	
		एकुण घेण्यात आलेल्या सभा	गोंधळामुळे तहकूब आलेल्या सभा					
		६. किती सभांना वेळेत /मुदतीत अजेंडा पाठविण्यात आला होता?			वेळेत अजेंडा पाठविण्यात आलेल्या सभांची टक्केवारी	१	७५% किंवा अधिक: १, ७५% पेक्षा कमी : ०	
		एकुण घेण्यात आलेल्या सभा	वेळेत/मुदतीत अजेंडा पाठविण्यात आलेल्या सभा	टक्केवारी				
		७. किती सभांमध्ये मतदान घेऊन किंवा एकमताने निर्णय घेण्यात आला?			योजनांमधील अंदाजपत्रकीय तरतूदीसंदर्भा	१	७५ %किंवा अधिक : १,	
		एकुण घेण्यात आलेल्या सभा	मतदान घेऊन किंवा एकमताने निर्णय घेतलेल्या सभा	टक्केवारी				

					त चर्चेने ठराव पास झाले आहेत / नाहीत?		७५% पेक्षा कमी : ०	
		८. किती बैठकांचे कार्यवृत्तांत लिहिलेले आहे?			सर्व सभांचे	१	१००% : १, १००% पेक्षा कमी-०	
		एकुण घेण्यात आलेल्या सभा	कार्यवृत्तांत लिहिलेल्या सभा	टक्केवारी	कार्यवृत्त लिहिणे			
					आवश्यक			
		९. खालील मुद्यांबाबत ठराव पारित झाले आहेत काय?			योजनांमधील	२	११ पेक्षा	
		i) अंदाजपत्रक			अंदाजपत्रकीय		जास्त मुद्दे -	
		ii) योजनांचा आढावा			तरतूदी		२, ७ ते ११	
		iii) शिक्षण			संदर्भात चर्चेने		— १, ७	
		iv) उपजिविकेची साधने			ठराव पास		पेक्षा कमी -	
		v) पोषण			झाले आहेत /		०	
		vi) आरोग्य			नाहीत ?			
		vii) महिलांचे प्रश्न						
		viii) अ.जा. / अ.ज. प्रश्न						
		ix) बालकल्याण प्रश्न						

		x) स्वच्छता					
		xi) रस्ते व दळणवळण					
		xii) पर्यावरण					
		xiii) पिण्याचे पाणी					
		१०. पंचायत समितीचे अभिलेख वर्गीकरण अद्ययावत केले आहे काय?	अभिलेख वर्गीकरण	१	होय- १ नाही-०		
		११. कलम २६७ खाली पंचायत समितीचे ठराव विभागीय आयुक्तांकडून रद्द झाले आहेत काय?	ठराव रद्द होणे	१	होय- ० नाही-१		
		१२. पंचायत समितीने अहवाल वर्षात आमसभा घेतली आहे काय?	आमसभा घ्यावी	०.५	होय- ०.५ नाही-०		
		१३.पंचायत समितीने अहवाल वर्षात फायर ऑडीट केले आहे काय ?	फायर ऑडीट करणे	०.५	होय- ०.५ नाही-०		
३. संस्थेची रचना / कार्यपद्धती क्षमतावृद्धी गुण -१२	अ. प्रशिक्षण कार्यक्रम गुण- ४	१. आर्थिक वर्षात पंचायत समितीने प्रशिक्षण कार्यक्रम आयोजित केले आहेत काय?	आयोजित केलेले	२	२ पेक्षा जास्त- २, १ ते २- १ नाही-०		
		प्रशिक्षणाची संख्या	प्रशिक्षण कार्यक्रम				
		२. पंचायत समितीच्या निवडून आलेले सभासद आणि अधिकारी/कर्मचारी हे किमान एका प्रशिक्षण कार्यक्रमास उपस्थित राहिले आहेत काय?	प्रशिक्षणास हजर	२	सर्व- २ काही- १		

		एकूण पदाधिकारी /अधिकारी/ कर्मचारी संख्या	प्रशिक्षणास हजर पदाधिकारी /अधिकारी/ कर्मचारी संख्या	प्रशिक्षणार्थीची संख्या		नाही-०	
ब. पंचायत समितीतील अधिकाऱ्यांचा कामाचा आढावा गुण- ८	१. पंचायत समितीच्या सत्रांना अधिकारी उपस्थित राहतात काय?			पंचायत समिती	२	सर्व- २	
	एकूण अधिकारी संख्या	उपस्थित अधिकारी संख्या		सभेस		काही- १	
				अधिकाऱ्यांच्या उपस्थितीचे प्रमाण		नाही-०	
	२. असल्यास त्यांच्या कामाचा आढावा होतो काय?			आढावा घेतला जातो काय?	२	होय- २ नाही- ०	
	३. पंचायत समितीने राजीव गांधी गतिमानता प्रशासकीय अभियानामध्ये अहवाल वर्षाच्या अगोदरच्या वर्षात बक्षिस मिळविले आहे काय?			बक्षिस मिळविणे आवश्यक	२	होय- २ नाही- ०	
	४. पंचायत समितीच्या सर्व कर्मचाऱ्यांच्या सेवा पुस्तकाची अहवाल वर्षापर्यंत पडताळणी झाली आहे काय? (जि.प. लेखा विभागाकडून)			पडताळणीची टक्केवारी	२	८० % व जास्त- २, ५० ते ७९% -१, ५०% पेक्षा	
	एकूण कर्मचारी	पडताळणी झालेली सेवापुस्तके	टक्केवारी				

							कमी -०	
४. वार्षिक कृती आराखडा व अंदाजपत्रक तयार करणे. गुण -१०	अ. वार्षिक कृती आराखडा बनविणे. गुण-६	१. पंचायत समितीने वार्षिक कृती आराखडा सभेत चर्चा करुन तयार केला आहे काय ?			वार्षिक कृती आराखडा वेळेत तयार केला किंवा कसे?	१	होय- १ नाही- ०	
		२. वार्षिक कृती आरखडा वरिष्ठ कार्यालयाकडे पाठविण्यात आला काय?			वार्षिक कृती आराखडा वेळेत पाठविला किंवा कसे?	१	होय- १ नाही- ०	
		अ. पाठविण्यासाठीचा अंतिम दिनांक						
		ब. प्रत्यक्ष पाठविल्याचा दिनांक						
		३. सर्वसाधारण सभेतील सूचनांचा वार्षिक आराखड्यात समावेश केला आहे किंवा नाही?			सूचनांचा समावेश वार्षिक आराखड्यात करणे	१	होय- १ नाही- ०	
४. वार्षिक आराखडा तयार करण्यामध्ये तज्ञांची मते घेतली किंवा कसे?			तज्ञांची मते घेतली अगर	१	होय- १ नाही- ०			

			कसे?			
		५. . वार्षिक आराखड्यामध्ये खालच्या स्तरातील पंचायत राज संस्थांचा विचार केला आहे काय?	विचार केला अगर कसे?	१	होय- १ नाही- ०	
		६. वार्षिक आराखडा तयार करताना विविध खात्यांच्या योजना विचारात घेतल्या आहेत काय?	सूचनांचा निपटारा करणे	१	पूर्ण- १ अंशतः ०.५ नाही- ०	
	ब. अंदाजपत्रक गुण -४	१. आर्थिक वर्षामध्ये विहित मुदतीत आणि नियमाप्रमाणे अंदाजपत्रक तयार करण्यात आले आहे काय?	विहित मुदतीत आणि नियमाप्रमाणे अंदाजपत्रक तयार करणे	१	होय- १ नाही- ०	
		२. अंदाजपत्रकात २०% अ.ज. /अ.जा. साठी तरतूद केली आहे काय?	नियमाप्रमाणे तरतूदी केल्या	१	होय- १ नाही- ०	
		३. अंदाजपत्रकात १०% महिला व बाल कल्याणासाठी तरतूद केली आहे काय?	आहेत /नाहीत	१	होय- १ नाही- ०	
		४. अंदाजपत्रकात ३ % अपंगासाठी तरतूद केली आहे काय?		१	होय- १ नाही- ०	
५. निधीचा	वसुली गुण -४	१. पंचायत समितीच्या अखत्यारितील खालील ग्रामपंचायत करांबाबत				

स्त्रोत निर्माण करणे गुण-४		माहिती द्यावी.								
		करांचा प्रकार	१.४.२०१२ ची थकबाकी (सर्व ग्रा.पं. मिळून)	सन २०१२-१३ ची मागणी	सन २०१२-१३ ची एकूण मागणी	सन २०१२ - १३ मधील वसूली	टक्केवारी		८० % व जास्त- २, ६० ते ७९%	
		१.घरपट्टी						२	-१, ५० ते	
		२.पाणीपट्टी						२	५९% - ०.५ ५०% पेक्षा कमी -०	
६. योजनांमधील कामगिरी गुण- ३८	अ)भौतिक साध्य i. केंद्र पुरस्कृत योजना गुण -३.५	पंचायत समितीने साध्य केलेल्या विविध योजनांची माहिती खालील प्रमाणे					भौतिक उद्दिष्ट आणि साध्य टक्केवारी		१००-% ०.५, ७५ ते ९९% ०.२५, ७५% पेक्षा कमी ०	
		अ. क्र.	योजनेचे नाव		उद्दिष्ट	साध्य	टक्केवारी			
		१	इंदिरा अवास योजना					०.५		
		२	स्वर्णजयंती ग्राम स्वरोजगार योजना					०.५		
		३	सर्व शिक्षा अभियान (शाळा बांधकाम)					०.५		
		४	म. गां. रा. ग्रा. रो. ह. यो.					०.५		
		५	संपूर्ण स्वच्छता अभियान / निर्मल भारत अभियान					०.५		
		६	१३ वा वित्त आयोग					०.५		

		७	बायोगॅस					०.५		
ii. राज्य पुरस्कृत योजना गुण- २.५	अ. क्र.		योजनेचे नाव	उद्दिष्ट	साध्य	टक्केवारी	भौतिक उद्दिष्ट आणि साध्य टक्केवारी		१००-% ०.५,	
		१	विशेष घटक योजना / आदिवासी उपयोजना (कृषि) (SCP/TSP/OTSP)					०.५	७५ ते ९९% ०.२५ , ७५%	
		२	पर्यावरण संतुलित समृद्ध ग्राम योजना					०.५	पेक्षा कमी ०	
		३	दलित वस्ती सुधार योजना / ठक्कर बाप्पा योजना					०.५		
		४	जनसुविधा					०.५		
		५	गावपातळीवरील अपूर्ण कामे पूर्ण करणे (स्थानिक विकास निधी)					०.५		
ब)योजनांवर करण्यात आलेला खर्च गुण-६ i. केंद्र पुरस्कृत	योजनानिहाय खर्च						खर्चाची टक्केवारी		१००-% ०.५, ७५ ते	
	अ. क्र.		योजनेचे नाव	प्राप्त अनुदान वाटप	खर्च	टक्केवारी				
	१		इंदिरा आवास योजना					०.५	९९% ०.२५	
	२		स्वर्णजयंती ग्राम					०.५	, ७५%	

	योजना गुण -३.५		स्वरोजगार योजना						पेक्षा कमी ०	
		३	सर्व शिक्षा अभियान (शाळा बांधकाम)					०.५		
		४	म. गां. रा. ग्रा. रो. ह. यो.					०.५		
		५	संपूर्ण स्वच्छता अभियान / निर्मल भारत अभियान					०.५		
		६	१३ वा वित्त आयोग					०.५		
		७	बायोगॅस					०.५		
	ii. राज्य पुरस्कृत योजना गुण- २.५						खर्चाची टक्केवारी		१००-% ०.५, ७५ ते ९९% ०.२५ , ७५% पेक्षा कमी ०	
		अ. क्र.	योजनेचे नाव	उद्दिष्ट	साध्य	टक्केवारी				
		१	विशेष घटक योजना / आदिवासी उपयोजना (कृषि) (SCP/TSP/OTSP)					०.५		
		२	पर्यावरण संतुलित समृद्ध ग्राम योजना					०.५		
		३	दलित वस्ती सुधार योजना / ठक्कर बाप्पा योजना					०.५		

		४	जनसुविधा					०.५		
		५	गावपातळीवरील अपूर्ण कामे पूर्ण करणे (स्थानिक विकास निधी)					०.५		
क) अ.जा. / अ. ज. वर खर्च (२०%) गुण-१	अ.जा. / अ. ज. वर ,खर्चाचे प्रमाण			खर्चाची टक्केवारी			१	१०० % किंवा त्यापेक्षा जास्त- १, १०० % पेक्षा कमी- ०		
	उद्दिष्ट थकबाकीसह		प्रत्यक्ष खर्च							टक्केवारी
ख) महिला व बाल कल्याण वर करण्यात आलेला खर्च (१०%) गुण -१	आर्थिक वर्षात महिला व बाल कल्याण योजनेवर करण्यात आलेली तरतूद			खर्चाची टक्केवारी			१	१००-% किंवा जास्त १, ७५ ते ९९% ०.५ , ७५% पेक्षा कमी ०		
	एकूण प्राप्त अनुदान		प्रत्यक्ष खर्च							टक्केवारी

ग) राज्यस्तरीय अभियान गुण -३	अभियानाचे नाव	एकूण ग्रा. पं.	६०% किंवा जास्त गुण मिळविलेल्या ग्रा.पं.		टक्केवारी	ग्रा. पं. ची टक्केवारी		१०० % - १,	
	i. संत गाडगेबाबा ग्राम अभियान						१	अन्यथा ०	
	ii. यशवंत पंचायत राज अभियान						१		
		बंधाऱ्यांची संख्या					१	३०० पेक्षा जास्त -१	
	iii) महात्मा फुले जलभूमी अभियान (वनराई बंधारे)	३०० किंवा त्यापेक्षा जास्त	१०० ते ३००	१०० पेक्षा कमी		१०० ते ३००- ०.५,			
						१०० पेक्षा कमी- ०			
घ) बंधमुक्त निधीचा खर्च गुण-१	बंधमुक्त निधीच्या खर्चाबाबत खालीलप्रमाणे माहिती द्यावी.					खर्चाची टक्केवारी		९०% किंवा जास्त	
	योजना		प्राप्त निधी	खर्च	टक्केवारी				
	i. राष्ट्रीय ग्रामीण आरोग्य मिशन						०.५	०.५,	
	ii. मागास क्षेत्र अनुदान निधी व इतर						०.५	७५ ते ८९% ०.२५ ७५ % पेक्षा	

								कमी -०	
च) नागरी सेवेतील कार्यक्षमता गुण-६	i. पंचायत समिती क्षेत्रातील किती ग्रामपंचायती स्वच्छ व पुरेशे पिण्याचे पाणी पुरवितात ? (DHO यांचा दाखला)			टक्केवारी वरून गुण द्यावेत	१	१००% -१, ७०% ते ९९%- ०.५ ७० % पेक्षा कमी -०			
	एकुण ग्रामपंचायती	शुध्द व पुरेसा पाणी पुरवठा करणाऱ्या ग्रां.पं.	टक्केवारी						
	ii.निर्मल ग्राम पुरस्कार प्राप्त ग्रामपंचायत संख्या			टक्केवारी वरून गुण द्यावेत	१	१००% -१, ७०% ते ९९% ०.५ , ७० % पेक्षा कमी -०			
	एकुण ग्रामपंचायती	निर्मल ग्राम झालेल्या ग्रामपंचायती	टक्केवारी						
	iii.एकूण कुटूंब संख्या			टक्केवारी वरून गुण द्यावेत	१	८०% किंवा जास्त १, ६०% ते ७९% ०.५ , ६० % पेक्षा कमी -०			

		iv.घेण्यात आलेले पाण्याचे नमुने (जैविक+ रासायनिक = एकूण) (DHO यांचा दाखला)				दोषमुक्त नमुने (पिण्यास योग्य नमुने)				टक्केवारी				टक्केवारी वरून गुण द्यावेत	१	९०% किंवा जास्त १, ६०% ते ८९% ०.५ , ६० % पेक्षा कमी -०	
		v.पाणी गुणवत्ता कार्यक्रमातर्गत स्वच्छता सर्वेक्षणातील मूल्यमापन कार्ड												टक्केवारी वरून गुण द्यावेत	२	दोन्ही सहामाहीत ९०% किंवा जास्त हिरवे व पिवळे कार्ड : २ गुण एका सहामाहीत ९०% किंवा जास्त हिरवे किंवा पिवळे : १ गुण	
		पहिली सहामाही						दुसरी सहामाही									
		एकूण ग्रामपंचायती	हिरवे कार्ड	पिवळे कार्ड	लाल कार्ड	एकूण ग्रामपंचायती	हिरवे कार्ड	पिवळे कार्ड	लाल कार्ड								

	(छ) समुह गटातील कार्यक्षमता गुण-१	पंचायत समिती क्षेत्रातर्गत बचत गटामधील कार्य			बचत गटामधील कार्य	१	वस्तुनिष्ठ मुल्यांकन	
	(ज) पंचायत समितीमध्ये घेतलेल्या विशेष योजना गुण-१	स्वतंत्रपणे विस्तृत उल्लेख करावा (अपंगासाठी, एचआयव्ही बाधीत, वेश्याव्यवसाय करणाऱ्या महिला, बालकामगार, कुष्ठरोग्यांसाठी)			पंचायत समितीने केलेले विशेष प्रयत्न	१	वस्तुनिष्ठ मुल्यांकन	
	(झ) माहिती व शिक्षण संवाद विशेष पुढाकार गुण-१	पंचायत समितीने समाजिक स्थानिक प्रश्न सोडविण्यासाठी IEC ॲक्टिव्हिटी केल्या आहेत काय?			IEC पुढाकार घेतला किंवा कसे?	१	होय-१ नाही-०	
	(ह) ग्रामपंचायत संगणकीकरण गुण-५	बाब	एकुण ग्रामपंचायती	वापरात/पुर्ण असलेल्या ग्रामपंचायती	टक्केवारी वरून गुण द्यावेत			
		i.प्रियासॉफ्ट				१	८०% पेक्षा	
		ii.प्लॅन प्लस				१	जास्त-१	
		iii.एम आय एस				१	५०% ते	

		डाटा एंट्री म.गां.रा.ग्रा.रा.ह. यो.					७९% - ०.५ ५०% पेक्षा कमी -०	
		iv.विशेष संगणक प्रणाली (सॉफ्टवेअर)				१	होय-१ नाही-०	
		v.बायोमेट्रीक वापर				१	होय-१ नाही-०	
	(ळ) कुटूंब नियोजन गुण-४	i. कुटूंब नियोजन एकूण उद्दिष्ट (DHO यांचा दाखला घेणे)			टक्केवारी वरून गुण द्यावेत	१	९०% पेक्षा जास्त-१ ६०% ते ९०% - ०.५ ६०% पेक्षा कमी -०	
		उद्दिष्ट	साध्य	टक्केवारी				
		ii.दोन अपत्याखालील शस्त्रक्रिया (DHO यांचा दाखला घेणे)			टक्केवारी वरून गुण द्यावेत	१	७५% पेक्षा जास्त-१ ७५% पेक्षा कमी -०	
		उद्दिष्ट	साध्य	टक्केवारी				

		iii.पुरुष शस्त्रक्रिया (DHO यांचा दाखला घेणे)			टक्केवारी वरून गुण द्यावेत	१	६०% पेक्षा जास्त-१ ६०% पेक्षा कमी -०	
		उद्दिष्ट	साध्य	टक्केवारी				
		iv.संस्थामध्ये झालेल्या प्रसुती (DHO यांचा दाखला घेणे)			टक्केवारी वरून गुण द्यावेत	१	९०% पेक्षा जास्त- १ ७० ते ९०% ०.५, ७० पेक्षा कमी -०.५,	
		एकूण प्रसुती	आरोग्य संस्थेमध्ये झालेल्या प्रसुती	टक्केवारी				
	(क्ष) कुपोषण निर्मुलन अभियान गुण-२	१-४-२०१२ रोजीची तीव्र कुपोषित बालके	साध्य (सॅम ते सर्वसाधारण)	टक्केवारी	टक्केवारी वरून गुण द्यावेत	१	८०% पेक्षा जास्त - १ ६० ते ८०% -०.५ ६० % पेक्षा कमी -०	
		१-४-२०१२ रोजीची मध्यम तीव्र कुपोषित	साध्य (मॅम ते सर्वसाधारण)	टक्केवारी	टक्केवारी वरून गुण	१	८०% पेक्षा जास्त - १	

		बालके			द्यावेत		६० ते ८०% -०.५ ६० % पेक्षा कमी -०	
७.उत्तरदायि त्व व पारदर्शीपणा गुण-१५	(अ) लेखाविषयक नोंदवहया: गुण-३	i.लेखाविषयक नोंदवह्या विहित नमुन्यात ठेवल्या आहेत काय?			नमुन्यात ठेवल्या आहेत काय?	१	होय-१ नाही-०	
		ii.सर्व नोंदवह्या योग्य रित्या ठेवून संबधितांच्या स्वाक्षरी घेतली आहे काय?			नोंद योग्य पध्दतीने घेणे	१	होय-१ नाही-०	
		iii.आर्थिक वर्षाच्या लेख्यांना पंचायत समितीची मान्यता घेतली आहे काय?			लेख्यांना पंचायत समितीची मान्यता घेतली आहे काय?	१	होय-१ नाही-०	

(आ) लेखा व तपासणी शक मुद्ये पूर्तता गुण-५	गत वर्षीच्या लेखा शक पुर्ततेबाबत माहिती द्यावी i.किती लेखा शक पुर्तता करणेत आले? ii.किती लेखा शक शिल्लक आहेत?				लेखाशक पुर्तता प्रलंबित शकपुर्ततेच्या अनुषंगाने		८०% किंवा अधिक-१ ५०% ते ७९%- ०.५ ५०% पेक्षा कमी-०			
	बाब	उद्दीष्ट	साध्य (स्वीकृत शक)	टक्केवारी						
	१.स्थानिक निधी लेखा								१	
	२.महालेखापाल								१	
	३.पंचायत राज समिती								१	
	४.विभागीय आयुक्त तपासणी								१	
	५.मु.का.अ.तपासणी								१	
	(इ) ग्रामपंचायत सखोल तपासणी	गट विकास अधिकारी/विस्तार अधिकारी यांनी सर्व ग्रा.पं.ची तपासणी केली आहे काय ?							किमान एक वेळा केलेली असावी	१

	गुण-१							
(ई) तक्रारीचे निवारण गुण-२	i.पंचायत समिती मध्ये एकुण प्राप्त तक्रारी			टक्केवारीच्या प्रमाणात	२	७५% पेक्षा जास्त-२ ५०% ते ७४%-१ ५०% पेक्षा कमी-०		
	ii.निर्गत केलेल्या तक्रारी							
	एकूण प्राप्त तक्रारी	निर्गत केलेल्या तक्रारी	टक्केवारी					
(उ)माहिती अधिकार कायद्याची अंमलबजावणी गुण-४	माहिती अधिकार कायद्याअंतर्गत प्राप्त अर्जांची संख्या							
	i.पैकी किती अर्जदारांना माहिती देण्यात आली			टक्केवारीच्या प्रमाणात	१	१००% -१ ५०% ते ९९%-०.५ ५०% पेक्षा कमी- ०		
	प्राप्त अर्ज	निपटारा केलेले अर्ज	टक्केवारी					
	ii.माहिती न मिळाल्याने किंवा इतर कारणांमुळे अपिल झालेले अर्ज?			टक्केवारीच्या प्रमाणात	१	१०% -पेक्षा कमी-१ १०% ते ५०%-०.५ ५०% पेक्षा		
	निपटारा केलेले अर्ज	त्यापैकी अपील अर्जांची संख्या	टक्केवारी					

							जास्त-०	
		iii. माहिती अधिकार कलम (४) प्रमाणे माहिती जाहीर केली आहे काय? उदा. (BPL List, पेन्शन माहिती जमा/खर्च, अधिकारी कर्मचारी माहिती)			कलम (G) प्रमाणे माहिती जाहीर करणे आवश्यक	२	पुर्ण-२ अंशतः - १ नाही - ०	
					एकूण गुण	१००		

टिप - काही मुद्द्यांच्या बाबतीत उद्दिष्ट (उदा. मागासवर्गीय वस्ती, बीआरजीएफ योजना) नसल्यास पुर्ण गुण द्यावेत

परिशिष्ट — क

यशवंत पंचायत राज अभियान तथा पंचायत सबलीकरण व उत्तरदायित्व प्रोत्साहन योजना सन २०१३-१४

जिल्हा परिषद मुल्यमापनासाठी दर्शक, प्रश्नावली आणि गुणांकन योजना

१. मुलभूत माहिती

१.१ जिल्हा परिषदेचे नांव		१.२ जिल्हा	
१.३ पिन कोड		१.४ दुरध्वनी क्रमांक	
१.५ ई-मेल		१.६ ग्रामपंचायत संख्या	
१.७ पंचायत समिती संख्या			

१.८ सदस्य संख्या :-

सर्वसाधारण		अ.जा.		अ.ज.		एकूण		एकूण
पुरुष	स्त्री	पुरुष	स्त्री	पुरुष	स्त्री	पुरुष	स्त्री	

विषय.	उपविषय	प्रश्नावली	निकष	गुण	गुणांकन पद्धत	अनुज्ञेय गुण
२.जिल्हा परिषदेचे कामकाज गुण-१८	अ) जिल्हा परिषदेचे कामकाज गुण १५	१) कृपया जिल्हा परिषदेचे अहवाल वर्षामध्ये घेण्यात आलेल्या सभांबाबत खालील प्रमाणे माहिती द्यावी. अ) वर्षात घ्यावयाच्या किमान आवश्यक सभांची संख्या -४ ब) अहवाल वर्षामध्ये घेण्यात आलेल्या सभांची संख्या -	घेण्यात आलेल्या सभांची किमान आवश्यक सभांशी टक्केवारी	१	१००% -१ १००% पेक्षा कमी-०	
		२) जिल्हा परिषदेच्या प्रत्येक तिमाहीमध्ये घेण्यात आलेल्या पहिल्या सभेबाबत माहिती खालील प्रमाणे नमूद करण्यात यावी. (एप्रिल, जुलै, ऑक्टोबर आणि जानेवारी पासून सुरु होणाऱ्या तिमाहीतील पहिली सभा)	उपस्थितीची टक्केवारी *एकूण उपस्थित सदस्यांची टक्केवारी *उपस्थित अनु.जाती व अनु.जमाती सदस्यांची टक्केवारी *उपस्थित महिला	३	एकूण उपस्थिती व प्रत्येक प्रवर्गाचे एकूण उपस्थितीनुसार ७५% ते १००% - १ ५०% ते ७४% - ०.५ ५०%पेक्षा कमी - ०	

							सदस्यांची टक्केवारी			
		दिनां क	एकूण उपस्थित सदस्य संख्या	उपस्थित अनु.जाती सदस्य संख्या	उपस्थित अनु.जमाती सदस्य संख्या	उपस्थित महिला सदस्य संख्या				
		३) वरील नमूद बैठकांमध्ये किती अनु.जाती/अनु.जमाती आणि महिला सदस्यांकडून मुद्दे उपस्थित केले गेले? अ) मुद्दे उपस्थित केलेल्या अनु.जाती/अनु.जमाती सदस्यांची					मुद्दे उपस्थित केलेल्या अनु.जाती/अनु.ज	२	७५% ते १००% - १ ५०% ते ७४% - ०.५ ५०% पेक्षा कमी - ०	

		संख्या: ब) मुद्दे उपस्थित केलेल्या महिला सदस्यांची संख्या :	माती आणि महिला सदस्यांची टक्केवारी			
		४) अहवाल वर्षामध्ये किती सभा गणपूर्ती अभावी तहकूब करणेत आल्या?	गणपूर्ती अभावी तहकूब करणेत आलेल्या सभांनुसार	१	निरंक-१ एक किंवा त्यापेक्षा अधिक-०	
		५) अहवाल वर्षामध्ये किती सभा गोंधळाचे परिस्थितीमुळे तहकूब करणेत आल्या ?	गोंधळाचे परिस्थितीमुळे तहकूब करणेत आलेल्या सभांनुसार	१	निरंक-१ एक किंवा त्यापेक्षा अधिक-०	
		६) किती सभांची विषयपत्रिका विहित कालावधीत पाठविणेत आली ?	योग्य कार्यपद्धती अवलंबून पार	१	१००% - १ १००% पेक्षा कमी -०	
		७) किती सभांमध्ये निर्णय चर्चेअंती मतांद्वारे अथवा सर्वसंमतीने घेण्यात आले ?	पाडणेत आलेल्या सभांच्या	१	७५% किंवा अधिक - १ ७५% पेक्ष कमी - ०	
		८) किती सभांचे इतिवृत्त नोंदविणेत आले ?	टक्केवारीनुसार	१	१००% - १ १००% पेक्षा कमी -०	

	<p>९)अहवाल वर्षात खालीलपैकी किती विषयांवर जिल्हा परिषद सभेत ठराव पारित झाले ? (✓)</p> <p>(वर कंसात संख्या लिहिणे तसेच खालीलपैकी ज्या विषयांवर ठराव पारित झाले त्याचे नावासमोर ✓ अशी खूण करावी)</p> <p>अ. अंदाजपत्रक/आराखडा मंजूरी</p> <p>ब. योजनांचा आढावा</p> <p>क. शिक्षण</p> <p>ख. उपजिवीका</p> <p>इ. पोषण</p> <p>फ. आरोग्य</p> <p>ग. महिलांचे विषय</p> <p>ह. अनु. जाती./अनु. जमाती विषय</p> <p>च. बाल संगोपन विषय</p> <p>छ. स्वच्छता कार्यक्रम</p> <p>ज. रस्ता/जोडणी</p> <p>झ. पर्यावरण</p> <p>य. पाणी</p>	<p>पारीत ठरावाच्या क्षेत्रातील समस्या, त्यांचे निराकरण, नियोजनास मंजूरी, अंदाजपत्रकातील योजनेच्या अंमलबजावणीचा आढावा इत्यादींचा समावेश असावा</p>	२	<p>११ विषयांपेक्षा अधिक</p> <p>२</p> <p>७ ते ११ - १.५</p> <p>३ ते ६ - ०.५</p> <p>३ पेक्षा जास्त - ०</p>	
--	--	--	---	---	--

		१०) जिल्हा परिषदेचे अभिलेख योग्य त्या वर्गीकरणासह जतन करणेत आले आहेत काय ?	होय/नाही	१	होय : १ नाही : ०	
		११) जिल्हा परिषदेची आमसभा अहवाल वर्षात घेणेत आली आहे काय ?	होय/नाही	०.५	होय : ०.५ नाही : ०	
		१२) जिल्हा परिषदेचे फायर ऑडीट अहवाल वर्षात झाले आहे काय ?	होय/नाही	०.५	होय : ०.५ नाही : ०	
	ब) जिल्हा परिषदच्या स्थायी व विषय समितीचे कामकाज गुण -३	१) अहवाल वर्षात स्थायी/विषय समितीच्या किती सभा घेण्यात आल्या ?	किमान आवश्यक बैठकांच्या प्रमाणात घेण्यात आलेल्या स्थायी/विषय समिती सभांची टक्केवारी	२	१००% : २ ९०% आणि त्यावर : १ ९०% पेक्षा कमी : ०	
		१.स्थायी समिती	१२			
		२.वित्त समिती	१२			
		३.बांधकाम समिती	१२			
		४.कृषि समिती	१२			
		५.समाजकल्याण समिती	१२			
		६.शिक्षण व क्रिडा समिती	१२			
		७.आरोग्य समिती	१२			
		८.पशुसंवर्धन व दुग्धशाळा	१२			

		विकास समिती						
		९.महिला व बालकल्याण समिती	१२					
		१०.जलव्यवस्थापन समिती	१२					
		२) अहवाल वर्षामध्ये महा.जि.प.व पं.स.अधिनियमाचे कलम २६७ (क) खाली जिल्हा परिषद अथवा तिच्या स्थायी/विषय समितीचा ठराव निलंबित करणेत आला आहे का ?		होय/नाही	१	होय: ० नाही: १		
३.कर्मचारी व्यवस्थापन व क्षमता वर्धन एकूण गुण-१२	अ) पदभरती गुण -२	१) जिल्हा परिषदेद्वारे भरणेच्या पदांबाबत खालील माहिती देणेत यावी		भरलेल्या पदांची टक्केवारी	२	९५% आणि त्याहून अधिक : २ ९०% ते ९४% : १ ९०% पेक्षा कमी : ०		
		पदाचे नाव मंजूर पदे अहवाल वर्षाचे दि.३१ मार्च अखेर भरलेली पदे भरलेल्या पदांची टक्केवारी						
		गट क व गट ड कर्मचारी						
	ब) प्रशिक्षण कार्यक्रमाचे आयोजन	१)कृपया प्रशिक्षणासंदर्भात खालील माहिती द्यावी. अ)अहवाल वर्षामध्ये जिल्हा परिषदमार्फत प्रशिक्षण कार्यक्रम आयोजित करणेत आला होता का? होय/नाही		आयोजित करणेत आलेल्या प्रशिक्षण	२	१० किंवा अधिक प्रशिक्षण कार्यक्रम : २ ५ ते ९ कार्यक्रम : १		

गुण - ४	ब)उत्तर होय असल्यास किती प्रशिक्षण कार्यक्रम आयोजित केले गेले?	कार्यक्रमांची संख्या		१ ते ४ कार्यक्रम : ०.५ निरंक : ०	
	२) सर्व निर्वाचित सदस्य आणि अधिकारी आयोजित करणेत आलेल्या किमान एका प्रशिक्षण कार्यक्रमास उपस्थित राहिले होते काय ?	प्रशिक्षण कार्यक्रमातील सहभाग	२	सर्व : २ काही : १ एकही नाही : ०	
क) अधिकाऱ्यांचा कामाचा आढावा	१)जिल्हा परिषदेच्या सभांना अधिकारी उपस्थित राहतात का ?	जिल्हा परिषद सभांना अधिकाऱ्यांची उपस्थिती	१	सर्व : १ काही : ०.५ एकही नाही : ०	
गुण - २	२)वरील (१) चे उत्तर होय असल्यास जिल्हा परिषद अधिकाऱ्यांच्या कामाचा आढावा घेते का ?	होय/नाही	१	होय : १ नाही : ०	
ड) कर्मचाऱ्यांचे तक्रारींचे निवारण	१)अहवाल वर्षामध्ये जि.प.कर्मचाऱ्यांचे तक्रारींचे निवारण करणेसाठी बैठका आयोजित करणेत आल्या होत्या काय ? असल्यास किती ? ( ) बैठकांच्या तारखा :	अहवाल वर्षामध्ये कमीत कमी दोन बैठकांचे आयोजन	१	२ बैठका : १ १ बैठक : ०.५ एकही नाही : ०	
गुण - ३					
	२)अहवाल वर्षामध्ये जिल्हा परिषद अंतर्गत मागासवर्गीय	अहवाल वर्षामध्ये	१	२ बैठका : १	

		कर्मचारी कक्षाच्या बैठका आयोजित करण्यात आल्या होत्या काय ? असल्यास किती ( ) बैठकांच्या तारखा :					कमीत कमी दोन बैठकांचे आयोजन		१ बैठक : ०.५ एकही नाही : ०	
		३)अहवाल वर्षामध्ये जिल्हा परिषद अंतर्गत महिला कर्मचारी लैंगिक शोषण/अत्याचार संदर्भात तक्रार निवारण समितीच्या बैठका आयोजित करणेत आल्या होत्या काय ? असल्यास किती ( ) बैठकांच्या ताराखा :					अहवाल वर्षामध्ये कमीत कमी दोन बैठकांचे आयोजन	१	२ बैठका : १ १ बैठक : ०.५ एकही नाही : ०	
	ई) निवृत्तीवेतन प्रकरणे निकाली काढणे गुण - १	मागील वर्ष अखेर प्रलंबित प्रकरणे	वर्षामध्ये सेवानिवृत्त /मयत कर्मचारी संख्या	निवृत्ती वेतन प्रकरणांचे एकूण उद्दीष्ट	अंतिम सेवानिवृत्ती वेतन मंजूर केलेली प्रकरणे	टक्केवारी	साध्याची टक्केवारी	१	९०% आणि त्यावर : १ ७५% ते ८९% : ०.५ ७५% पेक्षा कमी : ०	
४.नियोजन आणि अंदाजपत्रक	अ) आराखडे तयार करणे गुण: ३	१) जिल्हा परिषदने ५ वर्षांचा दूरदर्शी/यथार्थदर्शी आराखडा तयार केला आहे काय ?					होय/नाही	१	होय : १ नाही : ०	
		२) जिल्हा परिषदेने अहवाल वर्षी वार्षिक आराखडा					होय/नाही	१	होय : १	

तयार करणे एकूण गुण ८	विहित कालावधीत तयार केला आहे काय ?					नाही : ०	
	३) वार्षिक आराखडा तयार करताना जिल्हा परिषदेने पंचायत राजच्या निम्न स्तरांचाही विचार केला आहे काय ?			होय/नाही	१	होय : १ नाही : ०	
ब)अंदाजपत्रक तयार करणे व त्यातील महत्वाच्या घटकांची अंमल बजावणी गुण - ४	१) अहवाल वर्षामध्ये अंदाजपत्रक विहित निकषांनुसार व विहित कालमर्यादेत तयार केले आहे काय ?			होय/नाही	१	होय : १ नाही : ०	
	२) अहवाल वर्षात महिला व बालकल्याण योजनांवरील १०% खर्च			खर्चाची टक्केवारी	१	१००% - १ ८५% ते ९९% - ०.५ ८५%पेक्षा कमी - ०	
	अनंशेषासह १०% प्रमाणे अपेक्षित खर्च	प्रत्यक्ष खर्च	टक्केवारी				
	३) अहवाल वर्षात मागासवर्गीयांचे कल्याणसाठी २० % खर्च			खर्चाची टक्केवारी	१	१००% - १ ८५% ते ९९% - ०.५ ८५%पेक्षा कमी - ०	
	अनुशेषासह २०% प्रमाणे अपेक्षित खर्च	प्रत्यक्ष खर्च	टक्केवारी				

		४)अहवाल वर्षात अपंगांचे कल्याणासाठीचा ३ % खर्च			खर्चाची टक्कवारी	१	१००% - १ ८५% ते ९९% -०.५ ८५%पेक्षा कमी - ०	
		अनंशेषासह ३% प्रमाणे	प्रत्येक्ष खर्च	टक्केवारी				
		अपेक्षित खर्च						
	क)वार्षिक प्रशासन अहवाल गुण - १	जिल्हा परिषदेने वार्षिक प्रशासन अहवालाला विहित कालमर्यादेमध्ये मंजूरी देणे व प्रसिध्द करणे.			विहित कालमर्यादेत कार्यवाही करणे	१	दोन्ही होय : १ एक होय : ०.५ दोन्ही नाही : ०	
		जिल्हा परिषदने वार्षिक प्रशासन अहवालास मंजूरी दिलेचा दिनांक	वार्षिक प्रशासन अहवाल प्रसिध्द केलेचा दिनांक					
५. उत्पन्न निर्मिती एकूण गुण - ७	अ) स्वतःचे उत्पन्नाचे नियोजन गुण-५	१)अहवाल वर्षामध्ये जिल्हा परिषदेने आपल्या उत्पन्नाचे नवीन स्रोत शोधून काढले आहेत काय ?			होय/नाही	१	होय : १ नाही : ०	
		२)उपरोक्त स्रोतांमधून अहवाल वर्षात जिल्हा परिषदेला उत्पन्न निर्माण झाले आहे काय ?			होय/नाही	१	होय : १ नाही : ०	
		३)अहवाल वर्षात जिल्हा परिषद अंतर्गत उत्पन्न मिळणारी नवीन मालमत्ता निर्माण झाली आहे काय ? असल्यास त्याचे			होय/नाही	१	होय : १ नाही : ०	

		संक्षिप्त तपशिल दयावेत.								
		४)जिल्हा परिषदेने वाढीव उपकर कमाल मर्यादेपर्यंत लागू केला आहे काय ?					होय/नाही	१	होय : १ नाही : ०	
		५)अहवाल वर्षात जिल्हा परिषदेचे बांधा, वापरा व हस्तांतरात करा (BOT) तत्वावर प्रस्तावास मंजूरी मिळाली आहे काय ?					होय/नाही	१	होय : १ नाही : ०	
ब)देय रक्कमांची वसुली गुण - २	१)जिल्हा परिषदेला वसुलीचा अधिकार असलेल्या करांबाबत खालील माहिती दयावी					करवसुलीची टक्केवारी	१	९०% पेक्षा : १ ७५% ते ९०% : ०.५ ७५% पेक्षा कमी : ०		
	कराचे नाव	वर्षाचे सुरुवाती ला शिल्लक थकबाकी	अहवाल वर्षाची आकार णीची रक्कम	वसुल करावया ची एकूण रक्कम	अहवाल वर्षात वसुल केलेली एकूण रक्कम					टक्के वारी
	२)जिल्हा परिषदेचे मागील व अहवाल वर्षातील करांव्यतिरिक्त इतर काही उत्पन्न असल्यास माहिती द्यावी.					करांव्यतिरिक्त इतर उत्पन्नात	१	५०% पेक्षा अधिक वाढ: १		

		उत्पन्नाचे स्रोत	मागील वर्षाचे उत्पन्न	अहवाल वर्षातील उत्पन्न	मागील वर्षाचे तुलनेत झालेली वाढ		२५% ते ४९% वाढ : ०.५ १५% ते २४% वाढ : ०.२५ १५% पेक्षा कमी : ०	
६. कामगिरी एकूण गुण ३४	अ) योजनांमधील भौतिक उद्दिष्टपूर्ती गुण-१०	जिल्हा परिषदेने राबविलेल्या योजनांमधील अहवाल वर्षातील उद्दिष्टपूर्तीबाबतची माहिती खालील प्रमाणे देणेत यावी.			केंद्र व राज्य शासनाकडील आणि इतर योजनांमधील भौतिक उद्दिष्टपूर्तीची टक्केवारी (०.५ गुण प्रति बाब)	१०	उद्दिष्टपूर्ती (प्रत्येक बाबीसाठी) ९०% किंवा जास्त : ०.५ ७५% ते ८९% : ०.२५ ७५% पेक्षा कमी : ०	
		योजनेचे नांव	केंद्रशासन/राज्य शासन/इतर	भौतिक उद्दिष्ट	साध्य	टक्केवारी		
		स्वर्णजयंती ग्राम	केंद्र/राज्य					

		स्वरोजगार योजना : स्वयंसहाय्यता बचत गटांची बँक कर्ज प्रकरणे	शासन							
		इंदिरा आवास योजना : बांधून पूर्ण घरकूले	केंद्र/राज्य शासन							
		प्रधानमंत्री ग्रामसडक योजना : पूर्ण केलेले रस्ते	केंद्र शासन							
		महात्मा गांधी राष्ट्रीय ग्रामीण रोजगार हमी योजना : मंजूर	केंद्र/राज्य शासन							

		अंदाजपत्रका नुसार मनुष्यदिन निर्मितीचे दिलेले उद्दिष्ट								
		केंद्रीय वित्त आयोग : पूर्ण झालेली कामे	केंद्र शासन							
		कुटुंबकल्याण : नसबंदी शस्त्रक्रिया (एकूण)	केंद्र शासन							
		कुटुंबकल्याण : नसबंदी शस्त्रक्रिया (दोन मुलांवर)	केंद्र शासन							
		राष्ट्रीय बायोगॅस कार्यक्रम : पूर्ण	केंद्र शासन							

		झालेली संयंत्रे								
		राष्ट्रीय ग्रामीण पेयजल अभियान : पूर्ण झालेली कामे	केंद्र शासन							
		जननी सुरक्षा योजना : पात्र लाभार्थीपैकी लाभ दिलेले लाभार्थी	केंद्र शासन							
		पर्यावरण संतुलित समृद्ध ग्राम योजना : अनुदानासाठी पात्र ग्रामपंचायती	राज्य शासन							
		पर्यावरण	राज्य शासन							

		संतुलित समृद्ध ग्राम योजना : लोकसंख्येपेक्षा जास्त वृक्षलागवड करून वृक्ष जगविलेल्या ग्रामपंचायती								
		दलित वस्ती सुधार योजना : पूर्ण झालेली कामे	राज्य शासन							
		अतितिव्र कुपोषित बालकांचे (सॅम) श्रेणीवर्धन	केंद्र शासन							
		अंगणवाडी बालकांची	केंद्र शासन							

		आरोग्य तपासणी								
		शालेय मुलांची आरोग्य तपासणी	केंद्र शासन							
		अंगणवाडयांना स्वच्छता गृह व पिण्याचे पाण्याची सुविधा	केंद्र शासन							
		सर्व शिक्षा अभियान : पूर्ण झालेली कामे	केंद्र शासन							
		प्राथमिक शाळांना स्वच्छता गृह व पिण्याचे पाण्याची सुविधा	केंद्र /राज्य शासन							
		जि.प.सेस मधील मागील वर्षअखेर	जिल्हा							

		अपूर्ण असलेली व अहवाल वर्षात पूर्ण झालेली कामे	परिषद							
	ब)योजनांमधील आर्थिक उद्दिष्टपूर्ती गुण-७	ब)जिल्हा परिषदेने राबविलेल्या योजनांमध्ये तरतूदीचे तुलनेत झालेला खर्च					केंद्र व राज्य शासनाकडील आणि इतर योजनांमधील आर्थिक उद्दिष्टपूर्तीची टक्केवारी (०.५) प्रति बाब	७	उद्दिष्टपूर्ती (प्रत्येक बाबीसाठी ९०% किंवा जास्त : ०.५ ७५% ते ८९% : ०.२५ ७५% पेक्षा कमी : ०	
		योजनेचे नाव व बाब	केंद्रशासन/ राज्यशासन/ इतर	आर्थिक उद्दिष्ट	साध्य	टक्के वारी				
		स्वर्णजयंती ग्राम स्वरोजगार योजना	केंद्र/राज्य शासन							
		इंदिरा आवास योजना	केंद्र/राज्य शासन							
		प्रधानमंत्री ग्राम सडक योजना	केंद्र शासन							

		महात्मा गांधी राष्ट्रीय ग्रामीण रोजगार हमी योजना	केंद्र/राज्य शासन							
		केंद्रीय वित्त आयोग	केंद्र शासन							
		राष्ट्रीय ग्रामीण आरोग्य अभियान	केंद्र शासन							
		राष्ट्रीय बायोगॅस कार्यक्रम	केंद्र शासन							
		राष्ट्रीय ग्रामीण पेयजल अभियान	केंद्र शासन							

		संपूर्ण स्वच्छता अभियान	केंद्र शासन							
		सर्व शिक्षा अभियान	केंद्र शासन							
		जलसंधारण योजना (हरियाली, एकात्मिक पडीक जमीन विकास कार्यक्रम इत्यादी)	केंद्र शासन							
		दलित वस्ती सुधार योजना	राज्य शासन							
		जिल्हा नियोजन समितीकडील	राज्य शासन							

		अनुदाने								
		जिल्हा परिषद सेस	जिल्हा परिषद							
क)अनु.जाती अनु.जमाती साठी केलेला खर्च गुण-२	अनु.जाती/अनु.जमातीकरीता अहवाल वर्षात तरतूद केलेल्या निधीचा विनियोग. सर्व योजनांमधील अनु.जाती/जमातीकरिता राखून ठेवलेली रक्कम: प्रत्यक्ष तरतूद : प्रत्यक्ष खर्च :	अनु.जाती/जमाती करिता प्रत्यक्ष तरतूदीचे तुलनेत केलेल्या खर्चाची टक्केवारी	२	९०% किंवा जास्त : २ ८०% ते ८९% : १ ७०% ते ७९% : ०.५ ७०%पेक्षा कमी : ०						
ड)महिलांच्या विकासासाठी केलेला खर्च गुण-२	आस्थापनाविषयक बाबी वगळून महिलांच्या विकासाकरिता जिल्हा परिषदेने सर्व योजना मिळून अहवाल वर्षात तरतूदीचे तुलनेत केलेला खर्च प्रत्यक्ष तरतूद : महिलांच्या विकासाकरिता केलेला प्रत्यक्ष खर्च :	महिलांच्या विकासाकरिता प्रत्यक्ष तरतूदीचे तुलनेत केलेल्या खर्चाची टक्केवारी	२	९०% किंवा जास्त : २ ८०% ते ८९% : १ ७०% ते ७९% : ०.५ ७०%पेक्षा कमी : ०						
ई)अबंध निधी (Untied Funds)	१)जिल्हा पिरषदेला मिळणाऱ्या अबंध निधीबाबत खाली नमूद केल्याप्रमाणे माहिती दयावी	अबंध निधी खर्चाची टक्केवारी	२	९०% पेक्षा अधिक खर्च: २						

	खर्च गुण-३	निधी	अहवाल वर्षात	अहवाल वर्षात	टक्केवारी			७५% ते ८९% : १	
		उपलब्ध	उपलब्ध	खर्च झालेली				६६% ते ७४% : ०.५	
	होणार स्रोत	रक्कम	रक्कम					६६% पेक्षा कमी: ०	
		३) अबंध निधीतून अहवाल वर्षात अनु.जाती/अनु.जमाती, महिलांसाठी खर्च केला आहे काय ? असल्यास खर्चाची रक्कम :			होय/नाही	१	होय : १ नाही : ०		
		३)अबंध निधीतून अहवाल वर्षात मुलभूत गरजा उदा.पिण्याचेपाणी /सांडपाणी व्यवस्थापन/स्वच्छता अशा बाबींवर खर्च केला आहे काय ? असल्यास खर्चाची रक्कम :			होय/नाही	१	होय : १ नाही : ०		
	फ)नागरी सुविधांचा तपशिल गुण-४	१)जिल्हा परिषदेमधील किती गावे सुरक्षित पिण्याचे पाण्याचे दृष्टीने पूर्णतः साध्य झाली आहेत ? अ)एकूण गावे : ब)त्यापैकी सुरक्षित पिण्याचे पाण्याचे दृष्टीने पूर्णतः साध्य गावे :			जिल्हा परिषद मधील सुरक्षित पिण्याचे पाण्याचे दृष्टीने पूर्णतः साध्य गावांची टक्केवारी	२	९०% व अधिक : २ ७०% ते ८९% : १ ६० ते ६९% : ०.५ ६०% पेक्षा कमी : ०		

	२)अहवाल वर्षात जिल्हा परिषद मधील किती ग्रामपंचायतींना पाण्याची योग्य गुणवत्ता न राखल्याबद्दल लाल कार्ड दिले गेले आहेत ?					लाल कार्ड दिलेल्या ग्रामपंचायतींची टक्केवारी	२	५%पेक्षा कमी:२ ५% ते १०% :१ ११% ते १५% : ०.५ १६% पेक्षा जास्त:०	
	जिल्ह्यातील ग्रा.प.ची संख्या	अहवाल वर्षात हिरवे कार्ड दिलेल्या ग्रां.पं.ची संख्या	अहवाल वर्षात पिवळे कार्ड दिलेल्या ग्रा.पं.ची संख्या	अहवाल वर्षात लाल कार्ड दिलेल्या ग्रा.पं.ची संख्या	टक्केवारी				
	३)जिल्हा परिषदेमधील किती ग्रामपंचायतींना निर्मल ग्राम पुरस्कार मिळालेला आहे. अ)ग्रामपंचायतींची संख्या: ब)निर्मल ग्राम पुरस्कार प्राप्त ग्रामपंचायतींची संख्या:					जिल्हा परिषदमधील एकूण ग्रा.पं.पैकी निर्मल ग्राम पुरस्कार मिळालेल्या	२	१००% : २ ९६% ते ९९% : १.५ ८०% ते ९५% : १ ६०% ते ७९% % : ०.५ ६०% पेक्षा कमी - ०	

			ग्रा.पं.ची टक्केवारी			
ग)पंचायत आणि समाज गट गुण-२	अहवाल वर्षामध्ये जिल्हा परिषदेने समाज गटांसाठी (उदा.स्वयंसहाय्यता बचत गट, महिला गट, अल्पसंख्यांक गट, युवा गट, अनु.जाती/अनु.जमातीचे गट) राबविलेले उपक्रम	राबविलेल्या उपक्रमांचे संक्षिप्त तपशिल द्यावेत	१	विषयानुसार मुल्यमापन		
य)जिल्हा परिषदेमार्फत पुढाकार घेवून केलेले विशेष प्रयत्न गुण-२	जिल्हा परिषदेने अहवाल वर्षात नागरिकांचे खास करून दुर्लक्षित घटक उदा. अपंग, एच.आय.व्ही.बाधित, वेश्या व्यावसायिक, कुष्ठरुग्ण, बालमजूर इत्यादींचे जीवनमान उंचावण्यासाठी केलेले विशेष प्रयत्न वर्णन करावेत.	अशा प्रयत्नांचे संक्षिप्त तपशिल द्यावेत	१	विषयानुसार मुल्यमापन		
ह) माहिती, शिक्षण व जनसंपर्क साठी घेतलेले पुढाकार गुण-२	जिल्हा परिषदेने अहवाल वर्षात जनतेला सामाजिक प्रश्न (उदा.बालक जन्मातील मुलींचे प्रमाण पुरेसे राखणे), स्थानिक प्रश्न इत्यादीबाबत माहिती देणे आणि शिक्षित करणेसाठी पुढाकार घेवून केलेल्या कार्याची माहिती द्यावी.	अशा कार्याचे संक्षिप्त तपशिल द्यावेत	१	विषयानुसार मुल्यमापन		

७.लेखे जबाबदारी आणि पारदर्शकता एकूण गुण-१३	अ)जमाखर्चाचे लेखे ठेवणे गुण-४	१)जिल्हा परिषदेने जमाखर्चाचे लेखे शासनाने विहित केलेल्या नमुन्यामध्ये ठेवले आहेत काय ?			होय/नाही	१	होय : १ नाही : ०	
		२)सदरचे लेखे अद्यावत आणि प्रमाणित आहेत काय ?			होय/नाही	१	होय : १ नाही : ०	
		३)अहवाल वर्षाचे लेखे सर्वसाधारण सभेसमोर सादर करणेत आले होते का ?			होय/नाही	१	होय : १ नाही : ०	
		४)अहवाल वर्षअखेर प्रियासॉफ्ट, प्लॅनप्लस यासारखे आज्ञावलीत अद्यावत अहवाल भरणेत आले आहेत काय ?			होय/नाही	१	होय : १ नाही : ०	
	ब) लेखा परिक्षण मुद्दे गुण-२	कृपया मागील प्रलंबित लेखापरिक्षण मुद्द्यांबाबत माहिती द्यावी. (महालेखाकार, स्थानिक निधी लेखा परिक्षण व पंचायत राज समितीचे मुद्दे)			लेखा परिक्षण मुद्द्यांची स्वीकृतीची टक्केवारी	२	९०% किंवा जास्त : २ ७५% ते ८९% : १ ६०% ते ७४% : ०.५ ६०%पेक्षा कमी : ०	
		प्रलंबित लेखापरिक्षण मुद्द्यांची संख्या	अहवाल वर्षात स्वीकृत केलेले मुद्दे	टक्केवारी				
	क)तक्रारींचे	१) जिल्हा परिषदेकडील अहवाल वर्षात नागरिकांकडून			उत्तरे देणेत	२	९०% किंवा जास्त : २	

	निराकरण गुण -२	किती तक्रारी प्राप्त झाल्या ? (लोकशाही दिन, लोकायुक्त प्रकरण, भ्रष्टाचार निर्मुलन समिती प्रकरणे) २) त्यापैकी किती प्रकरणांना अंतिम उत्तरे देणेत आली ?			आलेल्या प्रकरणांची टक्केवारी		७५% ते ८९% : १ ७५%पेक्षा कमी : ०	
	ड)माहितीचा अधिकार अर्जांची पूर्तता गुण-३	१)जिल्हा परिषदेकडे माहितीचा अधिकार अंतर्गत अहवाल वर्षात किती अर्ज प्राप्त झाले ? : त्यापैकी किती अर्जांना आवश्यक माहितीसह उत्तरे देण्यात आली ? :			माहिती देण्यात आलेल्या अर्जांची टक्केवारी	२	९०% किंवा जास्त : २ ८०% ते ८९% : १ ७० ते ७९% : ०.५ ७०% पेक्षा कमी : ०	
		२) माहितीचा अधिकार कायद्यातील तरतूदीनुसार दारिद्र्य रेषेखालील यादी, सेवानिवृत्त कर्मचाऱ्यांची यादी, प्राप्त अनुदान व खर्च, जिल्हा परिषदेतर्गत तक्रार संबोधित करावयाच्या अधिकाऱ्यांची यादी इत्यादी माहिती जिल्हा परिषद व सार्वजनिक ठिकाणी प्रसिध्द करण्यात आली आहे काय ?			माहिती अधिकार कलम ४ नुसार महत्वाच्या माहितीची जनसामान्यांसाठी प्रसिध्दी	१	पूर्णपणे : १ अंशतः ०.५ निरंक : ०	
	ई)तपासणी आणि तपासणी	१) विभागीय आयुक्त यांच्या निरीक्षण मुद्यांची पूर्तता व स्विकृती			स्विकृतीची टक्केवारी	१	७५% पेक्षा अधिक : १ ५०% ते ७५% : ०.५ ५०%पेक्षा कमी : ०	
	प्रलंबित निरीक्षण	अहवाल वर्षात स्विकृत	टक्केवारी					

	मुद्द्यांची पूर्तता गुण-२	मुद्द्यांची संख्या		केलेले मुद्दे								
		२)जिल्हा परिषद स्तरावरून अहवाल वर्षात तपासणी केलेल्या पंचायत समितींची संख्या (उद्दिष्ट : जिल्ह्यातील एकूण पंचायत समितींची संख्या वजा विभागीय आयुक्त यांनी अहवाल वर्षात तपासणी केलेल्या पंचायत समितींची संख्या)							तपासणीची टक्केवारी	१	१००% : १ ८५% ते ९९% : ०.५ ८५%पेक्षा कमी : ०	
		उद्दिष्ट		साध्य		टक्केवारी						
८.इतर महत्वाचे मुद्दे एकूण गुण-८		१)जिल्हा परिषद अंतर्गत इंटरनेटची सुविधा असलेल्या पंचायत समित्या व ग्रामपंचायतींची संख्या							इंटरनेट सुविधा साध्याची टक्केवारी	१	७५% पेक्षा जास्त: १ ५०% ते ७४% : ०.५ ५०%पेक्षा कमी : ०	
		जिल्हा परिषद	जिल्हा परिषद	एकूण उद्दिष्ट	जिल्हा परिषद	जिल्हा परिषद	एकूण इंटरनेट सुविधा साध्य	टक्केवारी				

पंचायत समित्यांची संख्या	संख्या	ल्या पंचायत समित्यांची संख्या	ल्या ग्रामपंचायतींची संख्या								
२) जिल्हा परिषदेला ISO प्रमाणपत्र मिळाले आहे काय ?							होय/नाही	१	होय : १ नाही : ०		
३) जिल्हा परिषदेने अपारंपारीक उर्जा स्रोतांच्या वापराबाबत पुढाकार घेतला आहे काय ? (थोडक्यात माहिती द्यावी)							होय/नाही	१	होय : १ नाही : ०		
४) जिल्हा परिषदेला अहवाल वर्षात विभागीय/राज्य/राष्ट्रीय पातळीवर कोणतेही बक्षिस किंवा पारितोषिक जाहिर झाला/मिळाला असल्यास (यशवंत पंचायत राज अभियान वगळून)							होय/नाही (बक्षिस किंवा पारितोषिकाबाबत थोडक्यात माहिती)	२	एकापेक्षा अधिक बक्षिस/पारितोषिक : २ एक बक्षिस/पारितोषिक : १		

			आवश्यक)		पारितोषिक नाही: ०	
		५)यशवंत पंचायत राज अभियान तथा पंचायत सबलीकरण आणि उत्तरदायित्व प्रोत्साहन योजनेमध्ये जिल्हा परिषद अधिनस्त ६०% पेक्षा जास्त गुण मिळणाऱ्या पंचायत समित्यांची संख्या :	६०% पेक्षा जास्त गुण मिळणाऱ्या पंचायत समित्यांची टक्केवारी	३	टक्केवारीचे प्रमाणात	
			एकूण गुण	१००		

टिप - काही मुद्यांच्या बाबतीत उद्दिष्ट (उदा. मागासवर्गीय वस्ती, बीआरजीए योजना) नसल्यास पुर्ण गुण द्यावेत.